Niedziela, 1 lipca 1934 - Nr. 145

Dzień Bydgoski

12 stron
Rok VI
cena 15 gr

ORAZ WYDAWNICTWA: DZIEŃ POMORSKI - GAZETA MORSKA - DZIEŃ GRUDZIĄDZKI - GAZETA GDAŃSKA
DZIEŃ TCZEWSKI - DZIEŃ KUJAWSKI - GAZETA MOGILEŃSKA

Redakcja i Administracja: Bydgoszcz, ul. Marszałka Focha 12. Telefon: 22-18. Konto czekowe P. K. O. 205.102

Cała Rzeczpospolita w hołdzie polskiemu morzu

Uroczystości w stolicy z udziałem Pana Prezydenta i Rządu

Warszawa 30. 6. (Pat). Uroczystości związane z obchodem Święta Morza rozpoczęły się już w czwartek. W godzinach popołudniowych, stolica przybrała uroczysty wygląd, z gmachów państwowych i domów prywatnych powiewały flagi.

Wieczorem odbyły się na Wiśle tradycyjne wianki. O godzinie 20 przybył na przystań inspekcyjną p. minister Jędrzejewicz, reprezentujący p. premjera, p. marszałek Sejmu Świtalski, p. minister Beck, p. min. Żyndram - Kościałkowski, p. min. Butkiewicz i p. min. Floyar-Rajchman, kontradmirał Swirski i in. Po godzinie 20-ej przybył na przystań p. Prezydent Rzplitej z małżonką w otoczeniu domu cywilnego i wojskowego.

Po powitaniu p. Prezydent Rzplitej oraz dostojnicy państwowi przeszli na pokład statku „Belgja". Statek odbił od przystani i udał się w kierunku przystani Warszawskiego Towarzystwa Wiośl. W chwili gdy statek, wiozący p. Prezydenta Rzplitej znalazł się na środku rzeki bateria, ustawiona na wybrzeżu praskiem oddała 21 strzałów armatnich, poczem rozpoczął się obchód wianków.

Warszawa 30. 6. (Pat). Wczorajsze uroczystości, związane z obchodem święta Morza rozpoczęły się uroczystem nabożeństwem w kościele św. Jana. Mszę św. odprawił ks. biskup Szlagowski. Na nabożeństwo przybył p. Prezydent Rzplitej w otoczeniu domu cywilnego i wojska oraz członków Rządu.

Po nabożeństwie odbyło się zebranie obywatelskie na placu Marszałka Piłsudskiego i na Pradze, uczestnicy którego następnie przeszli na wybrzeże Kościuszkowskie. O godz. 12,15 przybył p. Prezydent Rzplitej w otoczeniu domu cywilnego i wojskowego i ministrowie. W chwili przybycia p. Prezydenta orkiestra 36 p. p. odegrała hymn narodowy.

Następnie p. Prezydent Rzplitej w otoczeniu dostojników państwowych i przedstawicieli Ligi Morskiej i Kolonj. przeszedł na pokład statku „Kościuszko". Statek odbił od przystani, kierując się w górę rzeki. Za statkiem p. Prezydenta płynęły parostatki, wiozące zaproszonych gości. Przed klubem Rodziny Urzędniczej zatrzymał się statek „Kościuszko". O godzinie 12,50 rozpoczęła się defilada, którą otwierały parostatki, wypełnione szczelnie publicznością. Po przedefilowaniu przed p. Prezydentem taboru żeglugowego wyruszyły z portu żeglarskiego łodzie motorowe po cztery w jednym szeregu, następnie łodzie wioślarskie, turystyczne i kajaki. Podczas defilady wypuszczono około tysiąc gołębi pocztowych. Po zakończeniu defilady p. Prezydent odjechał na Zamek.

Wspaniały obchód Święta Morza w Gdyni

Uroczystości święta Morza w Gdyni rozpoczęły się wczoraj w godzinach przedwieczornych capstrzykiem. Wieczorem miasto było oświetlone reflektorami i sztucznemi ogniami. Dziś o godz. 10 rano na Kamiennej Górze odbyła się msza św. polowa celebrowana przez J. E. ks. biskupa dr. Okoniewskiego. Na mszy św. było około 30.000 osób z ministrem Papee, wojewodą Kirtiklisem, dyr. Możdżeńskim, komisarzem rządu Sokołem, kontradmirałem Unrugiem na czele.

Na mszy byli również przedstawiciele holenderskiej marynarki wojennej, która bawi w Gdyni oraz korpusu konsularnego. Podczas mszy ks. biskup Okoniewski wygłosił płomienne kazanie okolicznościowe. Po nabożeństwie w imieniu rządu zabrał głos p. **wojewoda Kirtiklis**, który wygłosił przemówienie: „Polska pokochała swój skrawek morza. Zrozumiała jego wartość gospodarczą i polityczną. Z wydm piaszczystych, torfowisk, sypkich piasków lotnych na podziw całego świata a dumę własną dźwignęliśmy miasto, w którem ziścił się sen o potędze, albowiem nieprzepartą jest wola 30-kilko-miljonowego narodu i przepotężne parcie na każdy metr nadmorskiej granicy. Dla nas święto Morza i hasłem „Frontem do Morza", to nie jest pusty frazes i romantyzm, lecz pełen trudu i znoju wysiłek pokolenia, które chciało z czystem sumieniem następnym pokoleniom przekazać istotne podwaliny potęgi państwa."

Po przemówieniu p. Wojewody orkiestra odegrała hymn narodowy, poczem prezes miejscowego koła Ligi Morskiej i Kolonjalnej inż. Gierdziejewski przemawiał do zebranych tłumów. Następnie odbyła się defilada, którą przyjął kontradmirał Unrug i wojewoda Kirtiklis oraz ks. biskup dr Okoniewski. Publiczność witała kroczące oddziały wojskowe oklaskami. Entuzjazm zgromadzonych doszedł do punktu kulminacyjnego, gdy ukazała się **kolumna Gdańszczan**, którzy stawili się na dzisiejszą uroczystość w liczbie około 5.000. Niezmiernie gorąco przyjmowano również maszerujące oddziały górników śląskich.

Defilada trwała około 2 godzin. Potem odbyły się imprezy sportowe.

Poświęcenie Galerii morskiej

Ks. biskup dr. Okoniewski w obecności p. wojewody Kirtiklisa dokonał poświęcenia Galerji morskiej, poczem p. wojewoda Kirtiklis otworzył pierwszą wystawę marynistów polskich i artystów klasyków pomorskich w gmachu specjalnie na ten cel wybudowanym.

Symboliczny dar Śląska dla Gdyni

Katowice, 30. 6. (Pat). Z okazji święta Morza wyruszyła wczoraj z Katowic sztafeta motocyklowa oddziału Ligi Morskiej i Kolonjalnej do Gdyni, która wiezie bryłę węgla oraz drzewko, pochodzące z nad źródeł Wisły.

Rząd amerykański krytykuje ostro

niemiecką politykę w stosunku do zobowiązań zagranicznych

Berlin, 30. 6. (Pat). Treść odpowiedzi rządu amerykańskiego na notę transferową Niemiec, wręczonej dn. 27 bm. ambasadorowi niemieckiemu w Waszyngtonie jest następująca:

Nota amerykańska podkreśla, że **Niemcy przez swą politykę wywołały w świecie opozycję, która doprowadziła do konfliktów handlowych, a w następstwie do skurczenia się wywozu niemieckiego. Nota krytykuje przeprowadzane przez Niemcy odłużenie zobowiązań krótkoterminowych oraz akcję wykupu obligacyj na rynkach zagranicznych, zaznaczając, że spłaty długów zagranicznych powinny stać na pierwszem miejscu przed wszystkiemi innemi.**

Niemcy — dodaje nota — **zużytkowują sumy na zakup materjałów, nadających się do celów zbrojeniowych.** Rząd amerykański występuje przeciwko stworzeniu przez rząd Rzeszy junctim między długami zagranicznemi Niemiec a niemieckiem bilansem handlowym.

Transatlantycki lot braci Adamowiczów

Za 40 godzin mają wylądować w Warszawie

Harbour Grace, 30. 6. (Pat). Bracia Adamowicze po nocy, spędzonej w Harbour Grace odlecieli wczoraj o godz. 6.26 według czasu amerykańskiego w dalszą podróż do Warszawy. W chwili startu pogoda była sprzyjająca i wiatr pomyślny. Raporty meteorologiczne zapowiadały dobrą pogodę nad północną częścią Atlantyku.

Lotnik duński Holger Horys towarzyszył lotnikom do ostatniej chwili przed startem. Lotnik duński wyraził się z najwyższem uznaniem o kwalifikacjach lotniczych braci Adamowiczów. Lotnicy polscy startując, oświadczyli, że obliczają długość lotu do Warszawy na około 40 godzin. Na pytanie, czy zabrali ze sobą zapasy żywności, jeden z lotników zawołał z samolotu: „Całą mase!".

Zainteresowanie lotem w Paryżu

Paryż, 30. 6. (Pat). Wszystkie dzienniki z zainteresowaniem śledzą transatlantycki lot braci Adamowiczów. Sprawozdawca „Paris Soir" twierdzi, że dość silne wiatry z tyłu pozwolą lotnikom polskim zyskać około 3 godzin na czasie. Istnieją wprawdzie pewne zaburzenia atmosferyczne na południu od Grenlandji, jednakże będzie możliwe ominięcie ich bez zbytniego nakładu drogi. Jednak nie uda się lotnikom uniknąć mocno zamglonego rejonu pomiędzy 30 a 40 stopniem na zachodzie, co zmusi lotników do pilotowania aparatu przez dłuższy czas przy zupełnym braku widzialności.

Trybunał oddalił werdykt przysięgłych

w sprawie o zabójstwo śp. Garncarzówny

Kraków, 30. 6. (PAT). Sąd przysięgłych po kilkugodzinnej naradzie wydał werdykt, z którego wynika, że oskarżeni o zabójstwo Garncarzówny popełnili to zabójstwo nieumyślnie, natomiast odpowiedzieli twierdząco na pytanie, odnoszące się do rabunku. Po ogłoszeniu werdyktu trybunał udał się na naradę, poczem uchwalił werdykt ławy przysięgłych oddalić, przekazując sprawę nowej kadencji przysięgłych.

Następna rozprawa odbędzie się przypuszczalnie we wrześniu.

Najstarszy człowiek świata nie żyje

Stambuł, 30. 6. (Pat). Najstarszy człowiek na świecie Zaro Agha, który przed paru dniami ciężko zaniemógł, zmarł wczoraj w nocy.

P. M. Zyndram-Kościałkowski ministrem spraw wewnętrznych, p. J. Poniatowski min. rolnictwa

Zmiany na stanowiskach podsekretarzy stanu

Na wniosek p. prezesa Rady Ministrów Pan Prezydent Rzeczypospolitej mianował w dniu 28 bm. ministrem spraw wewnętrznych p. Marjana Zyndram-Kościałkowskiego, obecnego prezydenta m. st. Warszawy.

P. minister rolnictwa i reform rolnych dr. Bronisław Nakoniecznikow - Klukowski zgłosił 28 bm. na ręce p. prez. Rady Ministrów prośbę o zwolnienie go z dotychczas zajmowanego stanowiska. Na wniosek p. prezesa Rady Ministrów, Pan Prezydent Rzeczypospolitej dymisję p. min. Nakoniecznikow-Klukowskiego przyjął i mianował ministrem rolnictwa i reform rolnych p. Juljusza Poniatowskiego, kuratora Liceum Krzemienieckiego.

Jak donosi P. A. T., podsekretarze stanu: Karol Kasiński, Wacław Karwacki, Mikołaj Polanowski i Kazimierz Duch ustępują ze swych stanowisk. Podsekretarz stanu w Min. Skarbu p. Wincenty Jastrzębski przechodzi na stanowisko podsekretarza stanu w min. Opieki Społecznej.

Podsekretarzem stanu w Min. Skarbu mianowany został p. Edward Werner.

B. minister dr. Bronisław Nakoniecznikow-Klukowski ma objąć jedno z województw, zaś p. wicemin. Kasiński powróci na dawniej zajmowane stanowisko w Banku Rolnym.

Życiorys ministra rolnictwa i reform rolnych p. Juljusza Poniatowskiego

Juljusz Poniatowski urodził się w roku 1886 w Petersburgu. W 1903 r. ukończył szkołę średnią w Wilnie, następnie w 1906 r. ukończył wyższe studja agronomiczne w Krakowie. Po odbyciu nauk w kraju wyjeżdża zagranicę studjuje ekonomję społeczną na uniwersytecie cie w Brukseli oraz rolnictwo na politechnice w Pradze Czeskiej.

W czasie swych studjów krakowskich bierze czynny udział w pracy społecznej. Należy do Związku Strzeleckiego. W czasie swego pobytu w Brukseli pracuje w organizacji „Filaretów" w t. zw. „Grupie Lelewelczyków".

Po wybuchu wojny światowej w 1914 r. wstępuje do Legjonów, gdzie początkowo pełni służbę w 5 p. p. L. W listopadzie 1915 r. obejmuje funkcje wiceprezesa Wydziału Narodowego w Lublinie, następnie zaś od roku 1917 do 1918 referenta politycznego Komendy Naczelnej P. O. W. w Warszawie. Od 23 lipca 1920 r. do lutego 1921 r. piastuje tekę ministra rolnictwa. Od 1917 r. bierze czynny udział w pracy Związku Kółek Rolniczych, jako członek Zarządu.

Do Sejmu Ustawodawczego uzyskuje mandat z ramienia P. S. L. Wyzwolenia. W r. 1926 przed przewrotem majowym składa mandat poselski i wycofuje się z życia parlamentarnego. Wkrótce mianowany zostaje kuratorem Liceum Krzemienieckiego, na którem to stanowisku pozostaje do chwili obecnej.

P. minister Juljusz Poniatowski jest odznaczony m. in. Krzyżem „Virtuti Militari", orderem „Polonia Restituta" oraz Krzyżem Niepodległości.

Życiorys ministra spraw wewnętrznych p. Marjana Zyndram-Kościałkowskiego

Marjan Zyndram-Kościałkowski urodził się 16 marca 1892 r. w majątku Ponedelu ziemi kowieńskiej.

Po ukończeniu szkoły średniej w Petersburgu studjował w Petersburskim Instytucie Psycho-Neurologicznym, a następnie na wydziale rolniczym Politechniki w Rydze i w Szkole Głównej Gospodarstwa Wiejskiego, biorąc jednocześnie od zarania swej młodości udział w pracy niepodległościowej. W 1911 r. był jednym z współzałożycieli Związku Walki Czynnej w stolicy Rosji. W 1912 r. zostaje mianowany komendantem okręgu Nadbałtyckiego tej organizacji.

Po wybuchu wojny światowej w sierpniu 1914 r. wyjeżdża do Warszawy z zamiarem przedostania się przez front do Legjonów. W drodze jednak otrzymuje rozkaz pozostania na terenie b. Kongresówki, gdzie organizuje P. O. W. i pod pseudonimem Jerzego Orwida wstępuje do „Oddziału Lotnego Wojska Polskiego", którego w parę miesięcy później zostaje komendantem, wchodząc jednocześnie w skład Komendy Naczelnej P. O. W. Za bojową działalność na stanowisku komendanta Oddziału Lotnego zostaje w lutym 1915 r. mianowany podporucznikiem I Brygady Legjonów.

Po kilku miesiącach odkomenderowany zostaje rozkazem Komendanta Piłsudskiego do Warszawy dla zorganizowania P. O. W. już przeciwko Niemcom. W historycznych dniach 10 i 11 listopada 1918 r., jako zastępca Komendanta Naczelnego i komendant oddziałów bojowych P. O. W. kieruje rozbrojeniem wojsk niemieckich na całym terenie okupacji niemieckiej.

Po odzyskaniu Niepodległości przydzielony zostaje do Sztabu Generalnego, gdzie kieruje pracami P. O. W. na ziemiach litewsko-białoruskich.

W kwietniu 1919 r. bierze czynny udział w wyprawie wileńskiej, jako szef wydziału w ścisłym Sztabie Naczelnego Wodza. W 1920 r. w czasie ofensywy rosyjskiej na Wilno, organizuje oddziały Samoobrony Wileńskiej i walczy na czele grupy swego imienia na froncie.

W sierpniu 1920 r. na rozkaz Marszałka Piłsudskiego, rozpoczyna pierwsze przygotowania do drugiej wyprawy wileńskiej. Na czele ochotniczych oddziałów kresowych bierze udział w walkach pierwszej Dywizji Ochotniczej pod Grodnem, a następnie — na rozkaz gen. Żeligowskiego — obejmuje dowództwo Samodzielnej Grupy Operacyjnej.

W 1922 r. Marjan Kościałkowski zostaje wybrany do Sejmu na posła Ziemi Wileńskiej z listy Wyzwolenia, którego to stronnictwa zostaje potem wiceprezesem. Po opuszczeniu szeregów Wyzwolenia zakłada z prof. Bartlem sejmowy Klub Pracy.

W drugim Sejmie w r. 1928 zostaje prezesem Klubu Pracy, wiceprezesem BBWR i prezesem Komisji Wojskowej. Jednocześnie piastuje mandat radnego miasta st. Warszawy i obrany zostaje prezesem Klubu Pracy Gospodarczej, pracując w Radzie czynnie aż do objęcia w lipcu 1933 r. stanowiska wojewody białostockiego.

1 stycznia 1932 r. jako major WP przebywający w stanie nieczynnym ze względu na obowiązki służbowe w służbie cywilnej, zostaje awansowany na podpułkownika.

1 marca 1934 r. obejmuje stanowisko tymczasowego prezydenta miasta stołecznego Warszawy.

Minister Kościałkowski, ppłk. rezerwy, posiada odznaczenia bojowe: Virtuti Militari, Krzyż Niepodległości z mieczami, czterokrotny Krzyż Walecznych. Krzyż Zasługi Litwy Środkowej. Ponadto Komandorję Polonia Restituta, Złoty Krzyż Zasługi, Oficerski Krzyż Legji Honorowej itp.

Przedkładanie aktów urodzenia przez poborowych

Min. Spraw Wewnętrznych wyjaśnia, że przedkładanie przez poborowych powiatowym władzom administracji ogólnej aktów urodzenia leży w interesie samych poborowych. Pośredniczenie władz przy wydobywaniu tych dokumentów z urzędu ma być na przyszłość wstrzymane.

Narodowe ślubowanie nad morzem

(s) W młodzieży przyszłość narodu, na morzu — przyszłość Polski. Te dwa proste, zwięzłe w swej treści zdania, stają się dziś nad polskiem morzem widzialną prawdą narodową. Patrzymy jej w oczy, czujemy jej obecność między sobą, promieniujemy serc[illegible] myślą, zapałem i entuzjazmem. Bo [illegible]więto Morza jest świętem całej Rzeczypospolitej. Niema dziś między nami nic, coby nas dzieliło: braterskie pogotowie, jeden rytm serc i myśli związał nas i sprzymierzył. Wzdłuż i wszerz całej Polski z jednego krańca na drugi od kresów wschodnich do zachodnich.

Gdy Włodarz polskiej ziemi, Pierwszy Jej Obywatel, Pan Prezydent Rzeczypospolitej, prof. Ignacy Mościcki, przyjeżdża dziś przez ziemię pomorską do Gdyni, za Nim w pielgrzymce narodowej ciągną ze wszystkich stron kraju tysiączne zastępy młodzieży nad polski Bałtyk. Z Wileńszczyzny, zpod Tatr i Karpat, ze Śląska i stąd, gdzie morski wiatr dzień w dzień rzeźbi nam twarze: niosą ze sobą wezbraną radość, żeglują na łodziach, kajakach, lotem ptaków wędrują jakby na wyraj, nad polskie morze. I tam w Gdyni młodzi staną obok siebie ramię przy ramieniu: młodzież z chat wiejskich, z fabryk, od warsztatów rzemieślniczych, ze szkół, zewsząd. Przed Panem Prezydentem Rzeczypospolitej ślubować będą szlachetnem, czystem słowem niniejszej roty morskiej a każdy z głębokości swego serca i uczuć:

„Składając hołd pamięci Tych, którzy na przestrzeni długich wieków w obronie polskiego brzegu morskiego nad Bałtykiem polegli

— ślubujemy uroczyście wobec Boga i Ojczyzny

— stać zawsze na straży polskiego morza

— wartość pracy polskiej na morzu nieustannie i wytrwale pomnażać

— czynem ofiarnym Morzu i Polsce w każdej służyć potrzebie."

A wraz z nimi my wszyscy, pomni słów Pana Prezydenta Rzeczypospolitej, że

„dążenie nasze do stworzenia wielkiego polskiego handlu morskiego zostało zapoczątkowane, ale wymaga ono ciągle dalszego wysiłku i czujności, oraz że dzisiejsze święto jest symbolem zbiorowej woli narodu podjęcia tego wysiłku"

— trwać będziemy w dalszej pracy w służbie morskiej.

I w dniu zlotu młodzieży w Gdyni, gdy z prastarej stolicy Jagiellonów z Wilna przybędzie do nas w raidzie motocyklowym zastęp synów ziemi wileńskiej, stwierdzając swą łączność czujną, trwałą a niezłomną z polskim morzem — będziemy mieli jeszcze jeden żywy dowód, że krzepniemy w łączności ideowej od tamtych kresów do naszych, od Wileńszczyzny poprzez Pomorze aż po morze.

Falom morskim, wiecznemu w swej potędze żywiołowi u bałtyckiego brzegu zawtórują żywe fale polskiego żywiołu narodowego, dźwigającego państwo w codziennym trudzie ku mocarstwowej przyszłości. Zawtórują zgodnie, serdecznie i szczerze w hołdzie Panu Prezydentowi Rzeczypospolitej i na chwałę państwu polskiemu.

Błękitne Polki na morski zlot młodzieży

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej prof. Ignacy Mościcki gości w dniu dzisiejszym w Gdyni, gdzie przyjmie Defiladę Przyszłości Polski Odrodzonej, 40-to tysięczną rzeszę Młodzieży. Z całej Polski przybyła młodzież do Gdyni, tego „poematu z betonu" i Jutrzni naszej Mocarstwowości.

Ze złotopszennych równin kresowych, z pod wirchów tatrzańskich, gdzie łagodnie pluszczą fale w Morskich Okach, ze Śląska — ziemi czarnych brylantów, z łęgów nad Wartą ze wsi, miast i miasteczek całej Polski, z serca Rzeczypospolitej — Warszawy.

40-tysięczna rzesza młodzieży ślubować będzie wierność polskiemu Morzu, przysięgnie zmazać winy dziadów, którzy od lazuru Bałtyku odwrócili oczy, szepcząc nierozumne słowa „może nie wiedzieć Polak, co to morze, gdy pilnie orze."

Słońce Niepodległości odzyskanej otworzyło nam blaskiem swym oczy.

My polskie matki z ery Odrodzenia wychowałyśmy naszych synów inaczej niż nasze poprzedniczki z dawnych epok. Zaszczepiłyśmy im gorącą miłość morza, tę miłość której wyrazem jest ów imponujący zlot 40 tysięcy dzieci naszych w Gdyni MŁODZIEŻ NASZĄ ODDAJEMY MORZU, MORZE POLSKIE ODDAJEMY MŁODZIEŻY.

Na świetnych kartach Historji naszej wielkiej rycerskiej przeszłości imię kobiety polskiej nieraz było pisane szczerem złotem. Przed matroną polską, jak ongiś przed matką - Spartanką chyliły się ze czcią głowy i szumiały nad jej czystem a dostojnem czołem proporce rycerskie, dzierżone dłońmi jej synów, skrzydlatych husarzy.

Dziś na niezapisanej białej karcie. Historja zacznie kreślić szafirową wodą Bałtyku nowe miano i zaszczytną godność polskich kobiet: Błękitnych Polek, matek, żon, sióstr i córek polskich marynarzy. Któż wie i policzy ile ofiar, poświęceń i łez, ile trwogi i śmiertelnego niepokoju, ile lęku i troski drży nieustannie z głębi serc Błękitnych Polek, które polskiemu morzu oddały swe ukochanie?

Któż pojmie czem dla serca matki lub żony jest groza burzy, gdy na wątłej łupinie wśród szalejącej fali polski marynarz walczy o życie...

Któż zrozumie i odczuje jej dumę na widok polskiej bandery, której salut oddają wszystkie narody świata!

My, Polki Błękitne, oddajemy Ojczyźnie i polskiemu morzu tych, co nam są drożsi nad życie.

Wy, — wszyscy — dajcież naszym marynarzom okręty!

Dajcie Polsce flotę! Na cóż się zda to ślubowanie dzisiejsze 40-tu tysięcy naszych dzieci na wierność polskiemu morzu, jeśli nie zbudujemy potężnej floty? Wszakże niema Polski bez morza, ale też niema morza bez floty!

BUDUJMY FLOTĘ POLSKĄ!

Z. M.

Program uroczystości w Gdyni

w dniu 1 lipca

Główne uroczystości tegorocznego Święta Morza odbędą się 1-go lipca w Gdyni w dniu wielkiego Zlotu Młodzieży, która złoży ślubowanie przed Panem Prezydentem Rzeczypospolitej.

O godz. 8-ej rano rozpocznie się zbiórka organizacyj w rejonach zakwaterowania i wymarsz o godzinie 8,30 na plac Kościuszki, młodzież maszeruje organizacjami. Ustawienie według zgóry przewidzianego planu, przegląd i raport trwa do godziny 9,30.

O godz. 10-ej przyjedzie Pan Prezydent. Komendant Zlotu raportuje Panu Prezydentowi Zlot. Zaraz po raportach zostanie odprawiona msza polowa przez księdza biskupa Okoniewskiego, który wygłosi kazanie okolicznościowe

O godz. 11-ej — nastąpią przemówienia do zgromadzonej młodzieży w ilości 50.000 osób i przemówi p. premjer Leon Kozłowski imieniem rządu, następnie p. Jan Dębski, jako prezes Głównego Komitetu Wykonawczego „Święta Morza", wreszcie p. komisarz Sokół, jako przedstawiciel Gdyni. Po przemówieniach młodzież złoży ślubowanie.

O godz. 11,30 — przegrupowanie oddziałów do defilady i odmaszerowanie do punktu wyjściowego. Defilada rozpocznie się o godzinie 12,30, którą przyjmie Pan Prezydent na ulicy 10-go Lutego vis a vis gmachu poczty. Koniec defilady przewidziany jest na godzinę 14—15-tą.

O godz. 17,30 nastąpi uroczyste poświęcenie ujęcia wody w Rumji i kamienia węgielnego schroniska Ligi Morskiej i Kolonjalnej.

O godz. 21—23-ej — pokaz ognisk, śpiewów, tańców, orkiestr, występów regjonalnych, jakie zorganizuje młodzież. Tym wszystkim pokazom będzie przyglądać się Pan Prezydent, poczem nastąpi pożegnanie.

W czasie przerwy popołudniowej od godz. 15—17-ej odbędą się zawody sportowe i pokazy na morzu, oraz zwiedzanie portów handlowego i wojennego.

Kurs dla działaczy Zw. Strzeleckiego

W dniu 25-tym bm. odbyło się w Warszawie uroczyste otwarcie 14-dniowego kursu dla działaczy-instruktorów wychowania obywatelskiego Związku Strzeleckiego. Kurs odbywa się w centrum wyszkolenia „Strzelca" i liczy 33 uczestników. Zadaniem kursu jest ustalenie jednolitych poglądów na rolę i metodę pracy wychowawczej w Związku Strzeleckim, oraz przysposobienie podstawowej grupy działaczy-instruktorów w terenie. Program kursu obejmuje wykłady z zakresu teorji i praktyki pracy społeczno-wychowawczej.

Uroczystość otwarcia zagaił komendant główny Związku Strzeleckiego ppłk. Marjan Frydrych, wygłaszając powitalne przemówienie. Następnie wygłosił wykład inauguracyjny dr. Opiński.

Poselstwo Ziemi Pomorskiej do Wilna

Sztafeta automobilowa wiezie pozdrowienia 40 miast pomorskich dla stolicy Ziem Wschodnich

W ciągu ubiegłych trzech dni wyruszył z Pomorza na Wileńszczyznę wielki raid samochodowy, zorganizowany przez Automobil - Klub Pomorski, który wiezie księgę pamiątkową, zawierającą pozdrowienia 40 miast pomorskich dla m. Wilna. Raid nosi piękną nazwę „Poselstwo Ziemi Pomorskiej do Wilna, stolicy Ziem Wschodnich".

Trasa raidu biegnie przez Toruń — Kowalewo — Golub — Brodnicę — Lidzbark — Działdowo — Mławę — Grudusk — Przasnysz — Drażdzewo — Zamość — Młynarze — Dstrołękę — Miastkowo — Łomżę — Wiznę — Górę Strękową — Jeżewo — Rzędziany — Białystok — Wasilków — Sokółkę — Grodno — Jeziory — Ostrynę — Nowy Dwór — Zabłoć — Raduń — Ejszyszki — Pirciupie — Świątniki — Wilno. Punktem zbornym są Świątniki, znajdujące się w odległości 17 klm. od Wilna, gdzie uczestnicy raidu zjadą się dnia 1 lipca o godz. 8 rano, poczem wspólnie wyruszą do Wilna. Tu nastąpi uroczyste wręczenie księgi pamiątkowej z pozdrowieniami z okazji 15-ej rocznicy powrotu Wilna na łono Ojczyzny. W tym uroczystym akcie uczestnicy raidu występować będą jako poselstwo władz pomorskich, episkopatu, wojskowości, żeglugi morskiej, m. Torunia i 40 miast pomorskich, prasy pomorskiej i klubów automobilowych, ponadto zaś jako posłowie p. wojewody pomorskiego Kirtiklisa i załogi statku „Wilno".

Piękna ta impreza, stanowiąca wyraz uczuć, jakie żywi nasza dzielnica nadmorska dla kresowej Ziemi Wileńskiej i historycznej jej stolicy, uzyskała pełne poparcie ze strony p. wojewody Kirtiklisa, który wpisał do księgi pamiątkowej odpowiednią dedykację. Prócz tego sztafeta wiezie adres p. wojewody Kirtiklisa do p. wojewody wileńskiego Jaszczołta, fotograficzną odbitkę którego reprodukujemy. Treść adresu jest następująca:

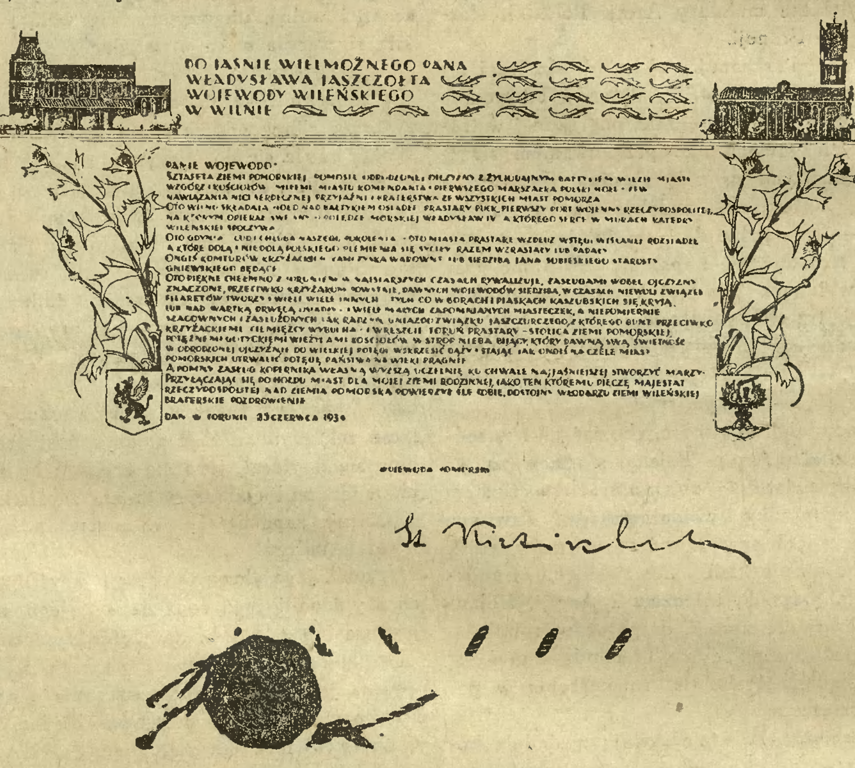
„DO JAŚNIE WIELMOŻNEGO PANA WŁADYSŁAWA JASZCZOŁTA WOJEWODY WILEŃSKIEGO W WILNIE.

PANIE WOJEWODO!

SZTAFETA ZIEMI POMORSKIEJ — POMOSTU ODRODZONEJ OJCZYZNY Z ŻYCIODAJNYM BAŁTYKIEM, WIEZIE MIASTU WZGÓRZ I KOŚCIOŁÓW — MIŁEMU MIASTU KOMENDANTA I PIERWSZEGO MARSZAŁKA POLSKI HOŁD I ZEW NAWIĄZANIA NICI SERDECZNEJ PRZYJAŹNI I BRATERSTWA ZE WSZYSTKICH MIAST POMORZA.

OTO WILNU SKŁADAJĄ HOŁD NAD BAŁTYKIEM OSIADŁE: PRASTARY PUCK, PIERWSZY PORT WOJENNY RZECZYPOSPOLITEJ, NA KTÓRYM OPIERAŁ SWE SNY O POTĘDZE MORSKIEJ WŁADYSŁAW IV, A KTÓREGO SERCE W MURACH KATEDRY WILEŃSKIEJ SPOCZYWA.

OTO GDYNIA — CUD I CHLUBA NASZEGO POKOLENIA — OTO MIASTA PRASTARE WZDŁUŻ WSTĘGI WIŚLANEJ ROZSIADŁE, A KTÓRE DOLĄ I NIEDOLĄ POLSKIEGO PLEMIENIA SIĘ SYCIŁY, RAZEM WZRASTAŁY LUB PADAŁY. ONGIŚ KOMTURÓW KRZYŻACKICH ZAMCZYSKA WAROWNE LUB SIEDZIBĄ JANA SOBIESKIEGO STAROSTY GNIEWSKIEGO BĘDĄCE.

DO JAŚNIE WIELMOŻNEGO PANA
WŁADYSŁAWA JASZCZOŁTA
WOJEWODY WILEŃSKIEGO
W WILNIE

OTO PIĘKNE CHEŁMNO Z TORUNIEM W NAJSTARSZYCH CZASACH RYWALIZUJĘ, ZASŁUGAMI WOBEC OJCZYZNY ZNACZONE, PRZECIWKO KRZYŻAKOM POWSTAJE, DAWNYCH WOJEWODÓW SIEDZIBA, W CZASACH NIEWOLI ZWIĄZEK FILARETÓW TWORZY I WIELE WIELE INNYCH — TYCH CO W BORACH I PIASKACH KASZUBSKICH SIĘ KRYJĄ, LUB NAD WARTKĄ DRWĘCĄ OSIADŁY — I WIELE MAŁYCH ZAPOMNIANYCH MIASTECZEK, A NIEPOMIERNIE SZACOWNYCH I ZASŁUŻONYCH JAK RADZYN, GNIAZDO ZWIĄZKU JASZCZURCZEGO Z KTÓREGO BUNT PRZECIWKO KRZYŻACKIEMU CIEMIĘZCY WYBUCHA — I WRESZCIE TORUŃ PRASTARY — STOLICA ZIEMI POMORSKIEJ, POTĘŻNEMI GOTYCKIEMI WIEŻYCAMI KOŚCIOŁÓW W STROP NIEBA BIJĄCY, KTÓRY DAWNĄ SWĄ ŚWIETNOŚĆ W ODRODZONEJ OJCZYŹNIE DO WIELKIEJ POTĘGI WSKRZESIĆ DĄŻY I STAJĄC JAK ONGIŚ NA CZELE MIAST POMORSKICH UTRWALIĆ POTĘGĘ PAŃSTWA NA WIEKI PRAGNIE.

A POMNY ZASŁUG KOPERNIKA — WŁASNĄ WYŻSZĄ UCZELNIĘ KU CHWALE NAJJAŚNIEJSZEJ STWORZYĆ MARZY.

PRZYŁĄCZAJĄC SIĘ DO HOŁDU MIAST DLA MOJEJ ZIEMI RODZINNEJ, JAKO TEN KTÓREMU PIECZĘ MAJESTAT RZECZYPOSPOLITEJ NAD ZIEMIĄ POMORSKĄ POWIERZYŁ ŚLĘ TOBIE, DOSTOJNY WŁODARZU ZIEMI WILEŃSKIEJ BRATERSKIE POZDROWIENIE.

DAN W TORUNIU 25 CZERWCA 1934 ROKU.

WOJEWODA POMORSKI
ST. KIRTIKLIS."

Do księgi pamiątkowej wpisali pozdrowienia, prócz p. Wojewody również najwyższy dostojnik kościoła na Pomorzu, J. E. ks. biskup Okoniewski, dowódca O. K. VIII. p. gen. Pasławski, p. starosta krajowy Łącki i p. prezydent m. Torunia Bolt. Treść tych kart z pozdrowieniami, które wraz z albumem będą wręczone p. prezydentowi m. Wilna, jest następująca:

OD P. WOJEWODY POMORSKIEGO: „Sztafeta Ziemi Pomorskiej wiezie pozdrowienia i hołd prastarych miast pomorskich Wilnu — stolicy ziem wschodnich, kolebce romantyzmu polskiego.

Łącząc się w pragnieniu nawiązania nici wzajemnego braterstwa dwóch bratnich dzielnic, proszę przyjąć, Panie Prezydencie, dla siebie i miasta, z którym mię łączą nierozerwalne i nieprzemijające więzy, moje najlepsze myśli i życzenia."

OD J. E. KS. BISKUPA OKONIEWSKIEGO: „Ku Wilnu zwracają się dziś myśli i serca nasze z zapewnieniem, że straż nad Bałtykiem złączona nierozerwalnie z Strażą nad Wiliją, czuwa nad bastjonami kultury polskiej, wysuniętemi na północ i pragnie pomnożyć ich dorobek."

OD STAROSTY KRAJOWEGO P. ŁĄCKIEGO: „Sprawia mi szczególną przyjemność przesłać imieniem społeczeństwa pomorskiego bratnie pozdrowienia dla Ziemi Wileńskiej.

Wilno i Toruń, Pomorze i Litwa. Wisła i Wilja. Ile wyrazów tyle symboli. Dwa miasta pełne pamiątek, tragicznego upadku i wspaniałego rozkwitu, przesiąknięte jak żadne inne historją czynów, zawziętej walki z uciskiem niewoli. Dwa bastjony polskości na północnych rubieżach Rzeczypospolitej. Tu ostatnia reduta Polskości na zachodzie i klucz do Jej potęgi. Tam odskocznia ambitnych poczynań na wschodzie. Dwie odległe krainy, a jednak tak bliskie i tak bardzo do siebie podobne. Te same odwieczne siły natury, które tu i tam wyżłobiły romantyczny krajobraz, stworzyły ciężkie warunki egzystencji, uformowały podobny charakter ludności: pracowity, nieugięty i prawy. Niech więc dłonie nasze złączą się na zawsze we wspólnej pracy dla dobra i potęgi Rzeczypospolitej."

OD P. PREZYDENTA M. TORUNIA: „Stolicy Ziemi Wileńskiej przesyła serdeczne pozdrowienia Stolica Pomorska."

Powyżej reprodukcje kart z pozdrowieniami. Na str. 4 zamieszczamy reprodukcje pamiątkowej karty od prasy i mapkę trasy raidu.

Dowody osobiste przy wjeździe na terytorium Gdańska

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych komunikuje, iż w związku z wzmożonym w okresie wakacyj letnich ruchem ludności pomiędzy Polską a Gdańskiem, należy pamiętać, że stosownie do umowy polsko - gdańskiej z 1923 roku przy wjeździe na terytorium Gdańska wymagane są dowody osobiste, stwierdzające obywatelstwo polskie. Takiemi dowodami są:

1) dowody osobiste wydawane przez zarządy miejskie i gminne, zawierające na stronie trzeciej zaświadczenie obywatelstwa polskiego;

2) dowody osobiste (dawnego typu w postaci książeczek) wydawane do roku 1928 przez starostwa);

3) legitymacje urzędnicze i wojskowe.

Ze zjazdu Związku Izb Przemysłowo-Handlowych

Dnia 28 bm. odbył się w Warszawie zjazd Związku Izb Przemysłowo-Handlowych. Na zjeździe poruszono aktualne zagadnienia eksportu rolnego, oraz przedyskutowano zasady rolnej polityki interwencyjnej na rok 1934/35. W dalszym ciągu obrad zajęto się pracami przygotowawczemi do wyborów do Izb Przemysłowo-Handlowych, sprawą wydania nowego rocznika „Przemysłu i Handlu", zawierającego wyczerpujący spis firm polskich, sprawą wydania spisu eksporterów polskich, oraz postanowiono uruchomić wystawę prób i wzorów przemysłu krajowego.

W kilku wierszach

W **ROSIENIACH** (Litwa) jednej z ulic nadano nazwę ulicy „Kryzysowej".

Rocznicę (28. 6) podpisania Traktatu Wersalskiego obchodziły całe **NIEMCY**, jako dzień żałoby narodowej.

W **AUGSBURGU** aresztowano kaznodzieję tamtejszego tumu za ujemne wyrażenie się o narodowym socjaliźmie i Trzeciej Rzeszy.

Sejm czechosłowacki ratyfikował traktat handlowy i nawigacyjny z Polską, podpisaną z początkiem bieżącego roku.

Na dworcu w **NISZU** władze celne znalazły w przeciągu przebywającym z Sofji paczkę zawierającą miljon lewów bułgarskich. Chodzi tu prawdopodobnie o kontrabandę, ponieważ wywóz waluty bułgarskiej jest zakazany. Władze skonfiskowały cały transport.

FRANCUSKA Izba Deputowanych przystąpiła do dyskusji nad projektem reformy ustroju skarbowego, który, o ile chodzi o płaszczyznę gospodarczą, przeciwstawić się ma skutkom polityki deflacyjnej, oraz zmierza do uproszczenia systemu podatkowego zdaniem opinji publicznej zbyt skomplikowanego.

Z ostatniego spisu ludności wynika, że w STANACH ZJEDNOCZONYCH każdą piątą osobą pracującą jest kobieta.

Z Muzeum przyległego do katedry w Goa w INDJACH, w której, jak wiadomo, znajduje się grób św. Franciszka Ksawerego, ściągający pielgrzymów katolickich z całej Azji, zginęły liczne cenne przedmioty o miljonowej wartości.

Jedna z turystek, Węgierka, udawszy się na zwiedzenie grobowca Ramzesa II w Dolinie Królów w EGIPCIE, zbłądziła w labiryncie podziemnym, nie mogąc znaleźć wyjścia. Nazajutrz, zarząd hotelu w Kairze, w którym zatrzymała się, zaniepokojony zaginięciem Węgierki, zorganizował poszukiwania. Znaleziono ją pozbawioną zmysłów przy sarkofagu faraona.

W tych dniach odbyła się w KOWNIE narada przedstawicieli miast Litwy, Łotwy i Estonji, w sprawie zwołania jesienią r. b. zjazdu miast z 3-ch państw nadbałtyckich. Na zjeździe ma być m. in. poruszona sprawa organizacji samorządów miejskich i opieki społecznej.

Trzymotorowy samolot czechosłowackich linij lotniczych spadł w okolicy *KARLOVYCH VARÓW*. Dwóch pasażerów i lotnik zabili się na miejscu. Jednym z pasażerów był znany aktor niemiecki Maks Gallenberg.

W miejscowości saskiej *OELNITZ* jeden z komunistów, odsiadujący karę więzienia zamordował dozorcę, poczem wraz z dwoma innymi więźniami politycznymi zbiegł w niewiadomym kierunku.

Poselstwo Ziemi Pomorskiej do Wilna

Karta w albumie pamiątkowym od prasy pomor skiej.

Trasa raidu z Bydgoszczy do Wilna.

Piętnastolecie Armji Polskiej sformowanej we Francji

Był kwiecień roku 1919.

Na rubieży Ziem Polskich ukazały się nareszcie błękitne mundury Armji Polskiej, sformowanej we Francji.

Polsce wyniszczonej, Polsce odradzającej się z gruzów, Polsce, spowitej dymami bitewnemi, owoczesnej Polsce bez granic, pogrążonej w tragicznych zmaganiach nad przekuwaniem strzępów legjonowych na siłę zbrojną zmartwychwstającej Ojczyzny, nadchodziła wyglądana odsiecz, — trzy pełne dywizje żołnierza, wymuskanego, trzy dywizje wspaniale uzbrojone, trzy dywizje w łunach Wielkiej Wojny hartowane.

O tych trzech dywizjach, jako i o całej tej Armji, jedni mówili — „zbieranina", — drudzy objaśniali, — „Polacy z Ameryki", — inni jeszcze dodawali, — — „polityka".

Wszyscy mieli słuszność, chociaż nikt w sedno nie trafiał. Armja Polska, sformowana we Francji, była istotnie zbieraniną, była tłumem pstrym, mieszaniną wolontarjuszów, dawnych jeńców, dawnych szeregowców i oficerów wojsk rosyjskich, niemieckich, austrjackich, francuskich, była gromadą tułaczów z Anglji, Holandji, Szwajcarji, Hiszpanji, desperatów, robitków, wykolejeńców, zapalczywych młodzieniaszków, była gromadą zgorzkniałą, rozpierzchłą w pojęciach, zmęczoną.

A przecież ta właśnie Armja posiadała kościec, miała sprzęgło żelazne, miała ducha gorejącego, miała więź nad więziami, miała 25.000 Polaków amerykańskich, którzy, ruszyli z za oceanu, ruszyli, jako ruszają od lat czekające znaku zastępy.

Oni, ci Polacy amerykańscy, wypełnili szeregi nietylko młodem swem życiem ale i wiarą i otuchą i poczuciem obowiązku i tężyzną niezgaszoną i wolną, nieprzymuszoną wolą i żarliwością ziszczenia snów o potędze.

* * *

Od roku 1911 młodzież polska w Ameryce zwierała się w oddziały, od wybuchu Wielkiej Wojny rwała się do Ojczyzny, a kiedy nakoniec, w roku 1917, otwarto przed nią zawory, runęła już z własnych obozów ćwiczebnych jak rzeka wezbrana. Zezwolono jej najpierw iść do wojska Stanów Zjednoczonych, szła chmarą, szła na ochotnika, szła, nie mając żadnych praw obywatelskich, bo jej jedynem prawem obywatelskiem była walka z zaborcami. Gdy nareszcie polską zaczęto formować Armję — już nie było wahania. Owdzie snuto rachuby, kalkulacje zakładano, Polak amerykański jeno karabina się napierał, jeno się trwożył, by w godzinie cudu nad cudami jego nie zabrakło piersi.

Karny, zapamiętały w swem poświęceniu, trwał i milczał.

Ponad jego głową wyrastali jacyś dygnitarze, co się mienili jego rodzicielami, jego imieniem, jego zasługą, jego krwią się legitymowali, jego najświętsze uczucia rzucali na szale swych wywodów, jego rany, jego opuszczenie jęli w ostatku łączyć ze swemi własnemi błędami czy ze swemi zawiedzionemi ambicjami.

Polak amerykański milczał.

Wyrzekał się dostatniego żywota, opuszczał rodzinę, ujmował sobie lat lub dodawał, skrywał wady fizyczne, byle go nie odsądzono od przywileju walczenia za Ojczyznę.

Odszedł wreszcie, był niepotrzebny, stał się w ostatku wypomnieniem jakichś prądów, których on sam nie wyznawał, nie rozumiał, których w czystości swego ducha się sromał.

Odszedł, dźwigając w łachmanach żołnierskich poczucie spełnionego obowiązku, nieskażone ani pychą, ani rachubą, z fali wyrósł i w falę się zapadł.

Dziś w rozproszeniu święci piętnastolecie swego przybycia do Ojczyzny, snuje dzieje własnej niedoli, raduje się z Polski Odrodzonej, raduje się z potężnej naszej Armji i ufa, że odejdą odeń zmory zakłamania, że będzie tem, czem był istotnie, jednym z pośród krosi wiernych i ofiarnych Synów Polskiej Ziemi.

Stary Wiarus

Ze sportu

Polacy na trzeciem miejscu w międzynar. zawodach hippicznych

Akwizgran, 30. 6. (PAT). W trzecim dniu międzynarodowych zawodów hippicznych odbył się konkurs o puhar narodów, ufundowany przez prezydenta Hindenburga.

Puhar zdobyli Włosi przed Niemcami. Polacy zajęli trzecie miejsce przed Węgrami. W konkursie skoków w zwyż Niemcy uzyskali 190 cm. Polacy nie startowali.

Akwizgran, 30. 6. (PAT). Jeźdźcy polscy zdobyli 5 nagród: w konkursie myśliwskim Mrowec zdobył drugą nagrodę na „Moskalu" i na „Sabince" szóstą. W drugim konkursie, rozegranym w piątek, Mrowec na „Ladzie" zdobył szóstą nagrodę, a Ruciński i Pohorecki siódmą i ósmą.

Kpt. Segda wywalczył zaszczytne miejsce

Warszawa, 30. 6. (Pat). W ostatnim dniu międzynarodowych zawodów szermierczych o mistrzostwo Europy rozegrano w Dolinie Szwajcarskiej finałowe spotkanie w szabli indywidualnej. Do walk finałowych stanęło 10 szablistów, którzy stoczyli walkę w eliminacjach a następnie półfinałowe. Poraz pierwszy do finału weszło aż dwóch Polaków i poraz pierwszy Polak zdobył zaszczytne szóste miejsce, które wywalczył kpt. Segda. Kpt. Dobrowolski wywalczył ósme miejsce. Pierwsze miejsce mistrza Europy zdobył Węgier Kabos, który miał tylko jedną porażkę z Montaną. Drugie miejsce zdobył Gnadini, a trzecie Węgier, Rejcsanyi.

Klęska Garbarni

Kraków, 36. 6. (Pat). Odbył się tu mecz o mistrzostwo Ligi pomiędzy Garbarnią a Pogonią. Wygrała drużyna lwowska w stosunku 4:1 (0:0). Garbarnia potrafiła utrzymać w pierwszej połowie grę równorzędną. Dopiero w drugiej połowie zaznaczyła się silna przewaga Pogoni.

Zwycięstwo Warty nad Podgórzem

Kraków, 30. 6. (Pat). W piątek odbył się na boisku Gracovji mecz o mistrzostwo Ligi pomiędzy poznańską Wartą a Podgórzem. Zwycięstwo odniosła drużyna poznańska w stosunku 3:2 (2:2).

K. S. Jedność — TKS. 29 3:0

W dniu wczorajszym na boisku miejskiem w Toruniu odbył się o godz. 17 mecz piłki nożnej pomiędzy K. S. Jedność a TKS 29 I b. Zwyciężyła Jedność w stosunku 3:0.

Z całego kraju

Warszawa

PODWÓJNE SAMOBÓJSTWO BEZROBOTNYCH. Za barakami bezdomnych na Powązkach rozegrał się wczoraj w południe dramat, którego bohaterami są: bezrobotny 25-letni Mykita Banko i bezrobotny 28-letni Edward Kopja. Obaj młodzieńcy pozostawali od dłuższego czasu bez pracy, co zniechęcało ich do życia. Ponadto Kopja stracił niedawno dziecko, a przed trzema miesiącami pochował żonę. Obaj zdecydowali popełnić wspólnie samobójstwo za ostatnie pieniądze. Kopja kupił wódki, którą wypił wspólnie z przyjacielem, następnie udali się w krzaki. Tam Banko przyłożył rewolwer do skroni przyjaciela, padł strzał. Kopja osunął się bez życia na ziemię. Wówczas Banko skierował broń do siebie, raniąc się ciężko w skroń.

ŚREDNIOWIECZNA TAKTYKA WOJENNA W BOJU MIĘDZY MAŁŻONKAMI. Pomiędzy małżonkami Leonardem i Czesławą Królikowskimi, zamieszkałymi w al. Jerozolimskich 30, wynikła wczoraj na podwórzu sprzeczka. Mąż, będąc pijany, usiłował żonę poturbować. Królikowska wyrwała się i wbiegła do położonego na parterze mieszkania.

W pogoni za żoną Królikowski wszedł do mieszkania przez okno i tam usiłował ją pobić żelaznemi drzwiczkami. Wówczas napastowana kobieta porwała imbryk z gorącą wodą i oblała męża - awanturnika.

Poparzonemu udzielił pomocy lekarz pogotowia.

Katowice

W ZJEŹDZIE REPREZENTANTÓW kół Związku Śląskich Katolików i Narodowo-Chrześcijańskiego Zjednoczenia Pracy, który obradował w Cieszynie, z powiatów cieszyńskiego i bielskiego wzięło udział około 160 reprezentantów lokalnych jednostek obu organizacyj. Zjazd zagaił poseł BBWR na Sejm R. P. Rudolf Haffar. Zebrani postanowili połączyć obie organizacje pn. Narodowe Chrześcijańskie Zjednoczenie Pracy. Następnie uchwalono rezolucję, potępiającą mord, dokonany na osobie śp. min. Pierackiego. Zjazd potępił jak najostrzej wystąpienia „Prava Lidu" i „Ceskiego Slova".

KONFISKATA PISM. Z polecenia władz prokuratorskich zajęte zostały dn. 28 bm. nakłady pism śląskich: „Polonja", „Przyszłość". „Polska Zachodnia", „Katolik Polski" „Katolik Śląski", „Gwiazdka Śląska" i „Oberschlesische Kurrier", wszystkie — za ujawnienie tajemnicy śledztwa w sprawie mordu, dokonanego na osobie śp. min. Bronisława Pierackiego.

Królewska Huta

OSTATNIE PUBLICZNE POSIEDZENIE RADY MIEJSKIEJ m. Królewskiej Huty odbyło się w środę. Posiedzenie to miało przebieg bardzo uroczysty. Rada miejska została rozwiązana, gdyż z dniem 1 lipca br. gminy Chorzów i Nowe Hajduki zostają włączone do Królewskiej Huty i tworzyć będą miasto pod wspólną nazwą: Chorzów.

TRAGICZNY WYCZYN PIJANEGO SZOFERA. Wczoraj na szosie Łagiewniki — Brzeziny Śląskie, samochód osobowy kierowany przez szofera Bala z Tarnowskich Gór, będącego w stanie nietrzeźwym najechał na grupę kobiet, idących obok szosy. Trzy młode kobiety odniosły ciężkie obrażenia. Samochód uszkodzony.

Zakopane

SAMOBÓJSTWO NA SZCZYCIE GIEWONTU popełnił za pomocą rewolweru Stanisław Majewski, 43-letni technik ze Szczuczyna, woj. białostockie. Powód samobójstwa nieznany.

Tydzień w radjo

Makuszyński do Szczepka i Tońka

Z okazji otrzymania „Djalogów" Szczepka i Tońka w wydaniu książkowem Kornel Makuszyński nadesłał obu autorom następujący list.

Bardzo Kochani Panowie.

Podły jest dzisiaj dzień — „dzień pochmurny i ponury" — a u mnie uczyniło się jasno. Wasza książeczka jest jak promień. Szczerze i uczciwie mówię, że ją przytuliłem do serca. Za tę wielką radosną łaskę dziękuję Wam, drodzy moi, najmilsi. To mało powiedziane, dziękuję Wam po bratersku.

Przez całe życie robiłem to, co Wy tak niezrównanie czynicie dzisiaj: uczyłem ludzi radości i dobroci. Jestem pewny, że sami nie zdajecie sobie sprawy z Waszej ciężkiej pracy. To nie są igraszki! To jest niezmordowana praca, uciążliwy trud siania uśmiechu na skalistą, smutną glebę, rodzącą chrzan i pokrzywy. „Szczepko i Tońko", dwaj rozkoszni pomyleńcy, są dla niewtajemniczonych wybornymi wesołkami chętnie i najchętniej słuchanymi. Ale to jest pomyłka. Te dwa batiary godne są miłości głębszego spojrzenia.

Słucham Was zawsze i mało zwracam uwagi na szeroki śmiech. Ja zawsze czekam w Waszej niezrównanej gadaninie na tę cichutką, serdeczną nutkę, która wśród powykręcanych pokracznie słów, wije się, jak czerwona nitka. Ja się wzruszam Wami, Waszą dobrocią i tem wzruszającem Waszem współczuciem dla rzeczy małych i dla szarych ludzi. To najpiękniejsze ustępy, to cudowne momenty „hece". Ta Wasza miłosierna filozofja uchodzi powszechnej uwagi roześmianych ludzi. Dla mnie jest ona bezcenna. Miljony ludzi nie zdają sobie sprawy, dlaczego nie można się oprzeć Chaplinowi. Dlatego właśnie nie można, że to jest głęboki poeta nędzy co na wykrzywioną, zrozpaczoną, szarzyznę rzuca promyczek słońca, czułości, litości, współczucia, miłosierdzia. Umiecie robić to samo. Jeśli jest to tylko przypadkiem, mimowolnym głosem uczciwych serc, powinniście, moi drodzy, uczynić z tego metodę. Niewidocznie, niemal tajemnie, pokropić czasem głębokiem wzruszeniem ogrom śmiechu. Łza z gliceryny jest irytująca. Łza, która ledwie się waży na rzęsach uśmiechu, jest djamentem. Nie pamiętam, przy jakiej sposobności byłem do głębi serca wzruszony słodyczą — tak! tak! — słodyczą Tońcia, którego Szczepcio wyprowadził pomiędzy śliczne wzruszenia.

Jesteście — a sami znowu o tem nie wiecie — wielkimi dobroczyńcami.

Jesteście niesłychanie podstępni oszuści, co umieją śmiechem nakarmić głodnych ludzi i wmówić w bardzo smutnych, że jeszcze radość całkowicie nie skapiała na tej ziemi. Dlatego Was kochają wszędzie.

Śmieszy mnie nawoływanie, aby Was naśladować. To poronione są pomysły! To się nie da naśladować w smutnem, nieserdecznem mieście. Tylko Lwów mógł Was stworzyć, jego promienista dusza i jego miękkie, czułe, tkliwe serce. Musicie się swoją chwałą podzielić ze Lwowem, bo Lwów Was uczy, jak cudownie pogodnie patrzeć na życie, mętne i zgryźliwe. „Łyk" lwowski, to nie zirytowany smutny mieszczanin każdego innego miasta: to człowiek dobry, serdecznie dobry. W jego cudacznej mowie są słowa, jak róże, bo tak opromienione uśmiechem dobroci i współczucia. Za to Was kocham, bardzo serdecznie kocham, że tak podpatrzyliście tajemnicę tego szarego, a tak niezwykłego człowieka.

Dziękuję Wam raz jeszcze za wzruszającą o mnie pamięć. Należała mi się ona, bo każdej niedzieli siedzę w pierwszym rzędzie, wśród wtajemniczonych słuchaczów. Zgaduję, gdzie Was tej niedzieli zaniosło? Może Was kiedy wpuszczą na galerję do teatru, może do kina? Może zajrzycie do Zakopanego?

Gdy przyjadę do Lwowa, będę szczęśliwy, jeśli mi się uda odwiedzić Was w Radjo. Tymczasem ściskam Was, drodzy moi. „Daj twój szary pysk, niech pocałuję!" i Ty — Szczepciu i Ty — Tońciu!

(—) Kornel Makuszyński.

Radjowy program rolniczy

W programie Polskiego Radja na niedzielę 1-go lipca w ramach audycyj wiejskich znajdą słuchacze dwie pogadanki: o godz. 15.00 wygłoszony zostanie feljeton dla młodzieży wiejskiej p. t. „W domu i poza domem". Tematem wspomnianego feljetonu będzie sprawa towarzyskiego zachowania się młodzieży wiejskiej i jej odnoszenia się do najbliższych w domu, oraz w stosunkach z ludźmi poza domem.

O godz. 15,25 p. Stanisław Prus-Wiśniewski którego „Przegląd rynków produktów rolnych" cieszy się wielką popularnością wśród rolników, omówi bieżącą sytuację na rynkach produktów rolnych.

O godz. 15,45 wygłoszoną zostanie pogadanka „O organizacji gospodarstw". Temat ten niejednokrotnie już poruszony na łamach czasopism rolniczych a w roku ubiegłym omawiany kilka razy przed mikrofonem Polskiego Radja, w miarę postępu jaki daje się obserwować w gospodarstwach zorganizowanych będących pod opieką organizacyj rolniczych, stale nasuwa ciekawe spostrzeżenia, mogące mieć szersze zastosowanie w innych gospodarstwach, stąd pogadanki na te temat pilnie są słuchane przez zainteresowanych rolników.

Program w tygodniu bieżącym zawiera następujące audycje rolnicze:

Poniedziałek, 2 lipca o godz. 21,00 „Skrzynka rolnicza".

Wtorek, 3 lipca o godz. 20,00 „Wiadomości rolnicze".

Środa, 4 lipca o godz. 21,00 „Skrzynka rolnicza".

Czwartek, 5 lipca o godz. 21,00 „Kącik dla młodzieży wiejskiej".

Piątek, 6 lipca o godz 21,20 „Przegląd rolniczy prasy krajowej i zagranicznej" (transm. z Wilna)

Teatr dla dzieci

W związku z okresem wakacji, program dla dzieci dnia 2 lipca o godz. 17,00 zawiera pogadankę prof. Sumińskiego, który udzieli młodym przyrodnikom wielu cennych i niezbędnych rad jak układać zielnik, aby nie mijał się z celem i posiadał swoją wartość.

Dnia 3 lipca o godz. 13,05 transmitują wszystkie rozgłośnie radjowe ze Lwowa opowiadanie dla dzieci młodszych o przygodach krasnoludka Podziomka. Postać ta znana jest pewno młodym słuchaczom ze wzruszającej i pięknej książki Marji Konopnickiej o biednej Marysi i o krasnoludkach. Historja ta, którą wszystkie dzieci czytają z bijącem sercem przez radjo też wysłuchana będzie również bezwątpienia z takimsamym nastrojem.

Dnia 4 lipca o godz. 17,00 czeka najmłodszych słuchaczów pogawędka Henryka Ładosza p. t. „Kajakiem po białem jeziorze". W czwartek t. j. 5 lipca o godz. 13,05 radjostacja warszawska nadaje miłą audycję p. t. „Jaś na łące" w układzie i wykonaniu Aleksandra Gąsowskiego. Bieżący tydzień uwieńczy wesoła audycja ze Lwowa, która zawsze występuje w bogatej szacie humoru

Odczyty radjowe

W dniu 1 lipca o godz. 13,45 prof. Roszkowski wygłosi krótką prelekcję pt. O podróży „Daru Pomorza". W odczycie tym prof. Roszkowski powiedzie słuchaczów szlakiem ostatniej podróży i podzieli się jednocześnie wrażeniami podróżnika - przyrodnika, który z pokładu statku szkolnego mógł widzieć polowanie na rekiny, łowienie albarostów i inne tym podobne okazje widzenia rzeczy niezwykłych.

Wakacje, urlop są to chwili o których się marzyło od szeregu miesięcy. Jest wiele projektów spędzenia dobrego urlopu, które jednak rozbiją się o nagminny brak pieniędzy. To też myśl rzucona przez grono działaczek „obozy dla wszystkich" realizowana jest z punktu widzenia potrzeb wypoczynku okbiet pracujących. Życie na łonie przyrody, wspólne obowiązkowe dla wszystkich, ćwiczenia gimnastyczne, wycieczki, serdeczne współżycie — oto odpoczynek dla pracującej kobiety, o którym opowie przez radjo w dn. 2-gim lipca o goz. 18.00.

Założony w XV-tym wieku Białystok, niegdyś własność Stefana Czarneckiego, później doprowadzone do wspaniałości przez hetmana Jana Klemensa Branickiego, zwany był „Wersalem Podlaskim". Od połowy XIX wieku stał się już ważnym ośrodkiem przemysłowym, zwłaszcza jeśli chodzi o tkactwo. Dzisiaj jest Białystok miastem wojewódzkiem o którego świetnej przyszłości nie wszyscy są dobrze poinformowani — to też prelekcja radjowa p Michała Gotawskiego wskrzesi przed mikrofonem obraz jego dawnej świetności.

Pożyteczną i konieczną, jeśli chodzi o wiadomości członków każdego społeczeństwa, pogadankę wygłosi w dniu 2 lipca insp. Stanisław Mieszkowski. Prelegent w swej krótkiej pogadance lotniczej o godz. 18.45 mówić będzie o pomieszczeniach uszczelnionych, w razie wojny gazowej.

W prelekcji radjowej pt. „Nieświadome macierzystwo w Zoo" będzie mowa o rozmnażaniu się zwierząt w nowoczesnym ogrodzie zoologicznym, którego pensjonarjusze mnożą się nieomal na wyścigi, dzięki czemu oblicze obecnych ogrodów zoologicznych zmieniło całkowicie swój wyraz. Narodziny żyraf, hipopotamów, fok, orangutangów powodują organizowanie zakładów dla matek i opieki dla młodzieży. Ciekawy ten temat dyr. Żabiński rozwinie w swej prelekcji w dn. 3 lipca o godz. 22,30.

Dnia 4 lipca o godz. 18,45 p. Stanisława Kuszelewska - Rayska znana tłumaczka książek Londona wygłosi drugi zkolei odczyt z cyklu — „Kultura dnia codziennego". Druga ta prelekcja jest dalszym ciągiem poprzedniej, traktującej o kulturze domu własnego.

Różne mogą być wycieczki — od krótkich spacerów, na które bierzemy tylko podwieczorek i zapasowy swetr — do poważnych kilkutygodniowych wypraw. Zapotrzebowanie turystyczne zależy w dużej mierze od rodzaju wycieczki, czasu jej trwania i używanego źródła lokomocji. W takich wypadkach staje przed nami pytanie — „Co wziąć ze sobą... w jakich ilościach?" — na to pytanie odpowie w swym odczycie p. Hanna Jabłczyńska - Jędrzejewska w dniu 5 lipca o godz. 18-tej, gdyż prelegentka twierdzi, że obciążenie kobiety na wycieczkach nie powinno wynosić więcej jak 8 kg.

Znamy to wszyscy dobrze. W słoneczny, upalny dzień letni zjawiają się na horyzoncie ciemne chmury. W krótkim czasie całe niebo pokrywa się ołowianą zasłoną. Powietrze jest gorące i duszne. Ptaki szybują niespokojnie. Wreszcie zrywa się ostry wiatr, spadają duże krople deszczu i burza zrywa się groźna. Przez długie tysiące lat przed tym „Ognistem zjawskiem" ludzie chylili kornie głowy. Dziś już fizyka wyświetliła te zjawiska i o nich to właśnie opowie w swej prelekcji dr. Jerzy Baumgarten dnia 6 lipca o godz. 18,45.

Muzyka na fali radjowej

NIEDZIELNA LEKKA MUZYKA W RADJO.

Bogaty muzycznie niedzielny program radjowy w dniu 1 lipca zawiera kilka koncertów muzyki lekkiej: o godz. 13,10 usłyszą radjosłuchacze kilka piosenek w wykonaniu Olgi Szumskiej, o godz. 19,15 jako odtwórczyni nastrojowych walców i tang wystąpi pupularna śpiewaczka Irena Carnero, wreszcie o godz. 20,12 da się słyszeć dobrze znany słuchaczom tenor Stefan Witas, który odśpiewa kilka pieśni włoskich i polskich.

Pozatem czeka jeszcze audytorjum radjowe — „Wesoła muzyczka" o godz. 22,30 i jak zwykle o godz. 20,02 rozśpiewana, rozbawiona — „Lwowska fala".

KAZIMIERZ CZEKOTOWSKI I WIKTOR BREGY PRZED MIKROFONEM.

Dnia 2 lipca nadaje radjostacja warszawska o godz. 16 recital śpiewaczy świetnego barytona, Kazimierza Czekotowskiego, który po powrocie z Turcji bawi obecnie w kraju. Drugim zkolei wybitnym solistą tego dnia będzie znakomity tenor Opery Berneńskiej, Polak — Wiktor Bregy, który w koncercie wieczornym o godz. 20,12 odśpiewa szereg aryj operowych.

SOLIŚCI W RADJO.

Dnia 3 lipca o godz. 16,00 znana śpiewaczka rewjowa i operetkowa, Nina Grudzińska wystąpi w koncercie muzyki lekkiej. O godz. 17,15 w koncercie solistów dadzą się słyszeć — znakomita śpiewaczka Opery Warszawskiej — p. Marja Bojar-Przemieniecka i utalentowany skrzypek Edmund Giżejewski.

UROCZYSTY KONCERT Z OKAZJI ŚWIĘTA NARODOWEGO STANÓW ZJEDNOCZON.

W dniu 4. VII. „Polskie Radjo" organizuje z racji 158-mej rocznicy ogłoszenia niepodległości Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej — uroczysty koncert na który złożą się — hymny narodowe: amerykański i polski oraz część koncertowa, przy współudziale p. Elwiny Orlicz-Dreszerowej.

WIECZÓR KOMPOZYTORSKI ALEKSANDRA MICHAŁOWSKIEGO W WYKONANIU UCZNIÓW MISTRZA.

Dnia 5 lipca o godz. 21,00 radjostacja warszawska organizuje wieczór kompozytorski Aleksandra Michałowskiego w wykonaniu utalentowanych uczniów mistrza, a mianowicie Marji Brodsteinówny, Stefanji Feltens, Ruty Waldówny i Henryka Eisenberga.

KONCERT SYMFONICZNY ZE STUDJA.

Piątkowy koncert symfoniczny o godz. 21,30 ze studja radjowego prowadzić będzie Tadeusz Mazurkiewicz. Solistką tego wieczoru będzie znana pianistka, Maryla Jonasówna, która odegra koncert fortepianowy c-moll Liapunowa. W programie orkiestrowym poemat symfoniczny p. t. „Bolesław Śmiały" Różyckiego i symfonja „Manfred" Czajkowskiego.

Dzień w Toruniu

niedziela 1 lipca

Kalendarzyk rzym.-kat.

Sobota Wsp. św. Pawła — Niedziela Przen. Krwi P.

— **Nocny dyżur aptek.** Od 27. 6. do 4. 7. rb. dyżurują: w śródmieściu Apteka pod Orłem, Rynek Staromiejski; na Bydgoskiem Przedmieściu — Apteka św. Anny, ul. Mickiewicza; na Mokrem — Apteka pod Łabędziem, ul. Kościuszki.

REPERTUAR KIN:

MARS — Miłostki baletnicy.
LIRA — Głos skazańca.
ŚWIATOWID — Wrogowie małżeństwa i Tancerz pięknej pani.
PALACE — Nowoczesny Robinson.

Informator dla przyjezdnych w Toruniu

Z miasta

— **Zimny prysznic... gmachu ratuszowego.** Ochraniany z wielkim pietyzmem przez władze miejskie, konserwatorskie itd. gmach historycznego Ratusza toruńskiego, widocznie z nadmiaru dbałości o jego piękny wygląd poddawany jest w porze deszczowej specjalnym ablucjom za pomocą skoncentrowanego strumienia wody, bluzgającego wesoło z jednej z rynien na samym narożniku od strony południowej (gdzie znajduje się gmach Poczty i postój autodorożek) . Tajemnicą jest tylko, dlaczego ta okresowa toaleta sędziwych murów odbywa się właśnie w tem miejscu, a nie wszędzie tam, gdzie umieszczone są rynny deszczowe? Dlaczego tu właśnie przez nadłamaną rynnę w czasie większego deszczu spływa obfity strumień wody, zlewając głowy nieuważnym przechodniom? Może Zarząd Miejski potrafi nam odpowiedzieć na te dręczące pytania?

— **Zapisy do Szkoły Pomorskiego Towarzystwa Szkoły Powszechnej** przyjmuje się codziennie od 12 do 1 w kancelarji szkoły, ul. Piastowska 2. Dzieci członków Rodziny Urzędniczej mają zniżkę. (4222

— **Pryw. Szkoła Przygotowawcza im. Marji Konopnickiej** przy ul. Warszawskiej 10-12 I p. przyjmuje zgłoszenia na nowy rok szkolny, kl. I — 10 zł; II — 15 zł· III i IV — 20 zł. Zniżki indywidualne. Kancelarja szkoły zamknięta do dnia 1 sierpnia. Przez sierpień otwarta codziennie od 1 do 14. (4044

— **Baczność niestowarzyszeni kajakowcy!** Na liczne zapytania Pomorski Okręgowy Związek Kajakowy prosi nas o poinformowanie dużej jeszcze ilości niezrzeszonych kajakowców, że w ramach Zarządu Pom. O. Z. K. istnieje sekcja niestowarzyszonych tj. nienależących do żadnej organizacji sport. wzgl. WF. Kierownikiem sekcji jest p. Myśliwek, który urzęduje w sekretarjacie POZK Toruń, Wola Zamkowa 19.

— **Z teatru.** W sobotę, dnia 30 bm. o godz. 20 „Proces rozwodowy". W niedzielę, dnia 1 lipca br. o godz. 16 raz jeszcze na liczne żądania publiczności „Jej Tancerz". O godz. 20 świetna komedja St. Kiedrzyńskiego pt. „Ten stary warjat".

Porządek nabożeństw w kościołach toruńskich w niedzielę, 1 lipca br.

Bazylika św. Jana: godz. 7 — cicha msza św.; godz. 8 — msza św. śpiewana; godz. 10 — suma z kazaniem; godz. 11,45 — cicha msza św.; godz 15 — nieszpory.

Kościół Najśw. M. P.: godz. 7 — msza św. z kazaniem (ks. prob. dr. Jank); godz. 9 — cicha msza św.; godz. 10,15 — suma z wystawieniem Najśw. Sakramentu, procesją i kazaniem (ks. Mykowski); godz. 12 — msza św. z kazaniem (ks. Mykowski); godz. 14 — chrzty; godz. 15 — nieszpory z wystawieniem Najśw Sakramentu, procesją i kazaniem (ks. Grzechowski).

Kościół św. Jakóba: godz. 7 — msza św. z kazaniem; godz. 9 — cicha msza św.; godz 10 — suma z kazaniem; godz. 12 — ostatnia msza św.; godz. 14 — chrzty; godz. 15 — nieszpory.

Kościół Chrystusa Króla: godz. 6 — msza św. z kazaniem; godz. 8 — msza św. dla dzieci; godz. 10 — suma z kazaniem; godz. 12 — ostatnia msza św.; godz. 15 — nieszpory; godz. 15,30 — chrzty.

Kościół garnizonowy: godz. 10,30 — msza św. dla wojska; godz. 12 — msza św. dla rodzin wojskowych.

Kaplica Szpitala O. K. VIII.: godz. 9 — msza św dla chorych i personelu.

Kaplica na Rudaku: godz. 10,30 — msza. św. wojskowa dla oddziałów z lewej strony Wisły

Sensacyjne spotkanie tenisowe

W niedzielę dnia 1 lipca odbędzie się na kortach tenisowych przy ul. Mickiewicza spotkanie pomiędzy A. Z. S. Poznań — T. K. L. T. Toruń o międzyklubowe mistrzostwo Polski.

Barw Torunia bronią pp.: Fryszczynowa, Stogowski, Herdegen, Bojanowski. Spotkanie zapowiada się nader interesująco, gdyż zawodnicy toruńscy od dłuższego już czasu intensywnie trenują i znajdują się w znakomitej formie, co zresztą potwierdza ostatnie niedzielne spotkanie z ŁKLT Łódź, zakończone zwycięstwem Torunia w stosunku 6:4.

Trzeba nadmienić, że Łódzki Klub Lawn-Tenisowy uchodzi za jeden z najsilniejszych w Polsce i wygrana z tym klubem świadczy najlepiej o formie graczy Torunia. Według posiadanych wiadomości A. Z. S. Poznań wystawia swój najsilniejszy skład z Warmińskim i Bełdowskim na czele.

Początek turnieju o godz. 9 rano. Bilety wstępu na cały dzień 50 gr. i 25 gr.

Święto Morza w Toruniu

Na dzień Święta Morza Toruń przyoblekł się w barwną szatę sztandarów państwowych oraz nalepek i chorągiewek L. M. i K.

W czwartek o godz. 8-ej wiecz. na całej przestrzeni Wisły pomiędzy obu mostami urządzono tradycyjne widowisko „wianków", które w tym roku wypadło znacznie efektowniej, niż w latach ubiegłych. Na nabrzeżu i mostach zebrały się tysiączne tłumy publiczności, zapatrzone w piękną grę świateł sztucznych ognisk i korowodów udekorowanych łodzi.

W powietrzu raz poraz pękały rakiety, rozsypując się tysiącem różnobarwnych iskier, tworząc świetliste „esy-floresy", lub fontanny strzelających ku górze płomieni. Bardzo ładnie wypadły ognie sztuczne, które palono przy Klubie Wioślarskim; odblask ich rozświetlał całą przestrzeń wodną, mieniąc się w toni gamą najrozmaitszych kolorów.

W piątek, dn. 29 bm. z rana odprawione zostały we wszystkich kościołach toruńskich uroczyste nabożeństwa, połączone z biciem w dzwony. Przez cały dzień na ulicach miasta odbywała się zbiórka na cele Funduszu Obrony Morskiej.

Jeszcze jeden głos potępienia skrytobójczej zbrodni

Zarząd Główny Związku Kolejowych Pracowników Drogowych w Toruniu na nadzwyczajnem posiedzeniu w dniu 27 czerwca b. r. powziął następującą rezolucję:

„My pracownicy drogowi zrzeszeni w Związku Kolejowych Pracowników Drogowych, jednoczymy się w ciężkim uczuciu żalu jaki dotknął naszą Najjaśniejszą Rzeczypospolitą z powodu skrytobójczego morderstwa dokonanego na osobie ś. p. ministra Spraw Wewnętrznych Bronisława Pierackiego.

Stwierdzamy, że zamach na ś. p. min. Pierackiego jest jedną z najohydniejszych zbrodni w dziejach współczesnej Polski.

Potępiamy bez zastrzeżeń i tłomaczeń z całą stanowczością to ohydne morderstwo, plamiące w najbezczelniejszy sposób świetlane imię naszej ukochanej Ojczyzny.

Stwierdzamy, że tem silniej przeciwstawimy się w jak najbardziej stanowczy sposób wszelkim tendencjom, które mogłyby osłabić potęgę Rzeczypospolitej i naruszyć podstawy porządku i ładu w Państwie."

Pozatem wysłano telegram kondolencyjny na ręce p. premjera Kozłowskiego.

Pogoda naogół słoneczna

Przewidywany przebieg pogody w dn. 30 czerwca 1934 r. Po przejściowym wzroście zachmurzenia i miejscami przelotnych deszczach pogoda naogół słoneczna. Temperatura bez zmian. Słabe wiatry lokalne. Skłonność do burz, zwłaszcza na zachodzie i południu Polski.

Tragiczny wypadek w toruńskiej pływalni garnizonowej

Śmierć szatniarki wskutek ataku sercowego

W toruńskiej pływalni garnizonowej zatrudniona była w charakterze szatniarki młoda dziewczyna, Leokadja Dylska. W ub. czwartek około godz. 8-ej wieczorem, skończywszy pracę, Dylska wsiadła na jeden ze znajdujących się w pływalni dla użytku publiczności kajaków, aby przejechać się nieco po gładkiej przestrzeni basenu.

Dziewczyna, nie umiejąc widocznie jeździć kajakiem, spowodowała przez własną nieostrożność wywrócenie się wątłej łódeczki i wpadła do wody. Nie byłoby w tem nic tragicznego, gdyż obsługa pływalni pośpieszyłaby jej na pomoc i wyciągnęła z wody nawet, gdyby nie umiała pływać, nieszczęście chciało jednak, że dziewczyna przestraszona tą niespodziewaną kąpielą, uległa atakowi sercowemu i natychmiast poszła na dno.

Ciało Dylskiej wydobyto niebawem i przewieziono na brzeg, mimo jednak niezwłocznie zastosowanych zabiegów ratowniczych i wezwanej pomocy lekarskiej, nie zdołano przywrócić ofiarę do życia.

CHEŁMNO

— **Chełmiński pułk piechoty w dniu swego święta.** Z gmachu garnizonu przy ul. 23 Stycznia w poniedziałek wieczorem powiewała flaga narodowa. Nad głównem wejściem widniał rzęsiście iluminowany portret Marszałka Piłsudskiego, okoliny wieńcami z zieleni, a poniżej z żarówek skomponowane, widniały inicjały J. P. Z drugiej strony 4 reflektory rzucały w mroki wieczoru jasny snop światła. To zbliżało się uroczyste święto pułkowe 66. Kaszubskiego Pułku Piechoty im. Marszałka Piłsudskiego.

Wieczorem przeszedł ulicami miasta capstrzyk z orkestrą i pochodniami.

W sam dzień uroczystości (wtorek) dowódca Korpusu p. gen. Pasławski dokonał w towarzystwie wyższych oficerów przeglądu pułku, poczem na Rynku odprawioną została solenna msza polowa.

O godz. 10 weszli na trybunę dowódca okręgu korpusu gen. Pasławski, dowódca piechoty dywizyjnej 16 Dywizji pułk. Kustroń, b. dowódca 66 pp. pułk. Ajdukiewicz i starosta powiatowy Biały.

Przed dostojnikami przedefilowały karne szeregi chełmińskiej piechoty, wzbudzając świetnem wyekwipowaniem i prawdziwie żołnierską postawą niekłamany podziw widzów i uznanie zwierzchników.

Korpus Oficerski 66 pp. podejmował następnie gości śniadaniem w kasynie garnizonu. O godz. 13 w salach jadalnych odbył się wspólny obiad żołnierski, podczas którego przemówił dowódca korpusu p. gen. Pasławski, a dowódca garnizonu pułk. dypl. Koc odczytał nadesłane telegramy gratulacyjne. W dalszym ciągu przemawiali pp. pułk. Kustroń, starosta powiatowy Biały, dowódca 8 pułku Strzelców Konnych pułk. Jastrzębski, burmistrz miasta Chełmna S. Zawacki, prezes powiatowej Federacji major w st. spocz. Klein. dowódca bratniego 65 pułku piechoty i inni.

Ulica Bronisława Pierackiego w Chełmnie

W udekorowanej zielenią sali Rady Miejskiej zebrali się w ubiegły wtorek pp. radni, by na nadzwyczajnem posiedzeniu uczcić ś. p. min. Pierackiego

Krótko po godz 18-tej zagaił przewodniczący Rady p burm. *Zawacki posiedzenie,* odczytując projekt rezolucji, potępiającej czyn skrytobójczy. Rada Miejska jednogłośnie i bez dyskusji uchwaliła poniższą rezolucję:

„Magistrat i Rada Miejska m. Chełmna jako czynnik opinji nawskroś polskiej ludności tego miasta, wyrażają z powodu skrytobójczego morderstwa na osobie Ministra Spraw Wewnętrznych, ś p. Bronisława Pierackiego swoje oburzenie i potępiają zbrodnię jako zamach na potęgę i praworządność Państwa.

Zbrodnia na osobie ministra Najjaśniejszej Rzeczypospolitej Polskiej i na człowieku szlachetnym, który o odrodzenie i niepodległość ukochanej Ojczyzny walczył i pracował od lat młodzieńczych, poruszyła do głębi wszystkich prawych Polaków.

Zapewniamy Rząd Rzeczypospolitej, że w miarę sił popierać będziemy usiłowania władz w celu wykrycia zbrodni i utrzymania porządku i bezpieczeństwa publicznego w kraju."

W dalszym ciągu jednomyślną uchwałą Rady Miejskiej ulica Parkowa w Chełmnie przemianowana została na ulicę *Bronisława Pierackiego.*

Na tem przewodniczący p. burm. Zawacki posiedzenie zamknął.

Wielkie regaty międzynarodowe w Brdyujściu

Kto zwycięży: Warszawa — Poznań — Gdańsk czy Bydgoszcz?

W środę upłynął ostateczny termin zgłoszeń do regat międzynarodowych i międzyklubowych w Bydgoszczy, które odbędą się na wspaniałym torze regatowym w Brdyujściu *w niedzielę, dn. 1 lipca rb.* Komisja Sportowa pod przewodnictwem p. *dr. Siemiątkowskiego* dokonała otwarcia zgłoszeń i losowania torów. Uczestnictwo swoje zgłosiło *21 klubów wioślarskich z Warszawy, Gdańska, Poznania, Bydgoszczy, Torunia, Chełmży.* Do 18 biegów nadesłano 73 zgłoszeń. *Startować będzie 353 zawodników.* Być może, że liczba ta jeszcze się powiększy.

Wszystkie biegi zapowiadają się bardzo ciekawie. W niektórych biegach wobec zgłoszenia się 11 i 7 osad walka będzie bardzo zacięta już w przedbiegach. Należy liczyć się z wielkiemi niespodziankami, gdyż wszystkie kluby przygotowały się bardzo starannie i intensywnie do regat.

Najciekawszym biegiem będzie naturalnie *bieg główny osómek* o *mistrzostwo miasta Bydgoszczy.* Nagrodę ufundowaną w roku ubiegłym na ten bieg przez Zarząd Miasta Bydgoszczy zdobyła osada Bydgoskiego Towarzystwa Wioślarskiego w Bydgoszczy. Do biegu tego stawają: A. Z. S. Warszawa, B. T. W. Bydgoszcz, W. T. W. Warszawa, Klub Wioślarski z 1904 r. Poznań oraz kombinowana ósemka Danziger Ruder-Verein i Ruder Club „Victoria" Gdańsk. *Prawdziwem więc sprawdzianem sił rywalizujących klubów będą regaty w Bydgoszczy* na równym torze, temwięcej, że dobrze się prezentująca osada B. T. W. ogólnie uważana jest obecnie za najlepszą załogę ósemki w Polsce, która już zmierzyła swoje siły z świetnemi osadami gdańskich klubów na regatach w dniu 25 b. m.

Organem wykonawczym w dziedzinie organizacji tegorocznych regat jest jak zwykle zasłużone Bydgoskie Towarzystwo Wioślarskie, które nie szczędziło trudów, aby zawody w roku bieżącym wypadły znów imponująco. *Wielkie kryte trybuny* w Brdyujściu pozwalają tysiącom widzów nawet w razie deszczu swobodnie przyglądać się poszczególnym biegom, a zniżona taryfa kolejowa umożliwi tani przejazd do Bydgoszczy.

W niedzielę, dnia 1 lipca rb. cała sportowa Bydgoszcz wybierze się do Brdyujścia. Początek regat o godz. 14,30.

Pociąg regatowy do Łęgnowa odchodzi o godz. *13,55,* a nie jak mylnie podano na plakatach, o godz. 13,15.

Bydgoszcz w dniu „Święta Morza"

Wianki na Brdzie. Podniesienie bandery. Defilada łodzi

Społeczeństwo Bydgoszczy wzięło gremjalnie udział we wczorajszym obchodzie Święta Morza. Wszystkie domy udekorowano pięknemi festonami, girlandami, — na masztach gmachów i instytucyj państwowych powiewały sztandary o państwowych barwach.

W wigilję święta, dnia 28 bm. odbyły się wstępne uroczystości. Na przestronnym Rybim Rynku, tuż nad Brdą zebrały się tłumy publiczności, aby podziwiać wskrzeszone z tradycji naszych praojców — zwyczaje puszczania wianków na wodę, palenia ogniska i sobótek.

Pierwsze miejsca zajęli przedstawiciele władz państwowych z p. **wicestarostą Czubińskim** na czele, władz wojskowych z p. **gen. Thommee**, władz samorządowych i in.

Dalej zauważyliśmy m. in. przewodniczącą R. W. **p. Meyerową**, przewodniczącą Polskiego Białego Krzyża **p. Stabrowską**, przewodniczącą PW Kobiet do OK **p.** *inż.* **Krzyżanowską**, Zarządy wszystkich wioślarskich klubów, Zarząd Ligi Morskiej i Kolonjalnej, przedstawicieli sfer kulturalnych, życia społecznego i pracy.

Brzegi Brdy zaroiły się istnem mrowiem głów ludzkich wśród nastrojowej ciszy wieczoru czerwcowego odezwały się dźwięki orkiestr Pocztowego Przysposobienia Wojskowego, Związku Strzeleckiego i Kolejowego Przysposobienia Wojskowego.

Na bulwarach Brdy od mostu „gdańskiego" do mostu „bernardyńskiego" zapłonęły światełka lamp elektrycznych, które rzucały barwne refleksy na ciemne fale rzeki.

Z Rybiego Rynku raz po razu wyskakiwały kolorowe race i fajewerki, które hen, daleko wśród wyżyn rozpryskiwały się z hukiem i sykiem, tworząc kaskady ślicznych świateł.

Na nieboskłonie pojawił się również wysłannik niebieski z Torunia, aeroplan, który z warkotem motoru i poszumem skrzydeł przelatywł nad miasteb i miejscem obchodu. Samolot oświetlony dwoma jakby błędnemi ognikami kolorowemi, zrzucał przy omijaniu Rybiego Rynku barwne światełka, które długo migotały w górze.

Po chwili rzeka „zaroiła" się przybranemi łodziami, które wśród aplauzu zebranych tłumów niknęły z biegiem Brdy.

Łodzi udekorowanych było zaledwie kilka. Jak na Bydgoszcz to trochę mało. Na szczególne uznanie zasłużyły popisy i ewolucje akrobatyczne Sokołów bydgoskich. Niemniej na uznanie zasługują produkcje Tow. Śpiew. „Chopin" i Klubu Mandolinistów „Lutnia".

Na zakończenie puszczono na wodę wianki, które migotały płynąc w bezkresną dal z pozdrowieniem do morza. Uroczystość zakończono zapaleniem wielkiego ogniska.

Nagrody za najefektowniejsze łodzie zdobyli: harcerze z XVI Drużyny Żeglarskiej im. gen. Marjusza Zaruskiego, za grupę „korsarzy", Pocztowe PW i Bydgoskie Tow. Wioślarskie.

Nadmienić również wypada, że inne punkty miasta, jak Plac Wolności, Wzgórze Dąbrowskiego itd., iluminowane były rzęsiście ogniami sztucznemi.

Po ulicach miasta do późnej nocy jeździł olbrzymi „okręt-tramwaj", zwracając zarówno swym wyglądem, jak i potężnym rykiem syreny uwagę przechodniów.

Właściwe Święto Morza w dniu św. św. Piotra i Pawła zainaugurowały uroczyste msze św. we wszystkich świątyniach miejscowych.

Główne nabożeństwo, na którem obecnymi byli przedstawiciele władz państwowych, wojskowych i cywilnych, celebrowane było przez ks. kan. Szulca w kościele farnym.

Punktualnie o godz. 12 po okolicznościowem przemówieniu p. prof. Garbicza nastąpiło podniesienie bandery. Orkiestry 16 pułku ułanów i kolejowego PW zagrały hymn narodowy i „Pierwszą Brygadę".

Karne szeregi Powstańców i Wojaków OK VIII, Zw. Strzeleckiego, Legionu Młodych i innych organizacyj społecznych, ustawione na Rybim Rynku wyprężyły się w długich szeregach.

Po chwili odbyła się piękna defilada łodzi wioślarskich i licznych kajaków, przed przedstawicielami władz, którzy podziwiali długi sznur wodnych stateczków z parostatku „Wojewoda".

Następnie uformowała się długa kolumna grup charakterystycznych rzemiosła i sportu złożona z wozów, samochodów, piechurów, cyklistów, konnych, którzy w barwnych grupach przemaszerowali przez główne ulice miasta.

Pochód otwierał okręt-tramwaj, następnie jechały wozy Bydgoskiego Klubu Sportowego, B. K. S. Polonji, Pocztowego P. W., Kółka Rolniczego z Jachcic, Cechu Rzeźnickiego, Piekarskiego, Kołodziei itd. Dalej kroczyły w karnych szeregach cechy ze sztandarami, a więc fryzjerzy, stolarze, blacharze, malarze, kowale, piekarze, rzeźnicy kołodzieje, itd.

* * *

Na marginesie pochodu grup charakterystycznych przez miasto zanotować należy niepoważne wystąpienie menerów Stronnictwa Narodowego z pp. B. B. Lewandowskim i red. Fiedlerem na czele którzy wtłoczyli się do pochodu rzemiosła i sportu, chcąc dać w ten sposób znak swej „siły i żywotności". Wystawiona grupa członków N. D. i bezrobotnych z znaczkami b. OWP nikomu ani nie zaimponowała ani nikogo nie zbudowała. Zadowoleni byli tylko panowie L. i F., że chociaż przez chwilę mieli okazję przewodzenia. — Maciwody zawsze zostaną sobą.

Dzień w Bydgoszczy

— **Dyżur nocny aptek** od dn. 30 bm. do 1 lipca br. pełnią: Apteka pod Aniołem, ulica Gdańska 60, tel. 3-85, Apteka przy Pl. Teatralnym, ul. Marsz. Focha 10, tel. 19-62 Apteka Tarasiewicza, ul. Orla, tel. 11-46.

REPERTUAR KIN.

ADRIA: — „Narzeczona z Wiednia".
APOLLO: „Wanima" i bogaty nadprogram.
MARYSIEŃKA: „Panna Josetta moja żona" i „Dwie siostry".
BAŁTYK: — „Dwaj złodzieje" i „Jego najlepszy druh".
KRISTAL: — „Noc miłości".
REWJA: „Braterstwo ludu" i „Faworyta maharadży".

Kalendarz zebrań

— **Zw. Zawodowy Czeladzi Piekarskich.** Zebranie w niedzielę, dn. 1 lipca br. w sali „Pod Lwem" o godz. 14. Obecność członków konieczna.

— **Zw. Niższych Funkcjonarjuszów Prac. Państw. R. P., Koło Bydgoszcz.** Zebranie plenarne dn. 3 lipca br. o godz. 20 w lokalu zebrań przy ul. Poznańskiej 34.

Zebranie Zarządu o godzinę wcześniej.

— **Klub Atlet. Sport. „Siła".** Nadzwyczajne walne zebranie w sali Hotelu Lengninga o godz. 20. Goście i sympatycy mile widziani.

— **Bydgoski Klub Pływacki.** Zebranie młodzików w poniedziałek, dn. 2 lipca br. o godz. 16,30 w pływalni wojskowej.

— **Wynik egzaminów wstępnych do gimnazjum.** Egzaminy wstępne do gimnazjum są już ukończone. Z pośród uczenic i uczniów Szkoły Przygotowawczej T. N. S. W. złożyło egzamin z wynikiem pomyślnym 51, w tem 27 dziewcząt i 24 chłopców. Wobec znacznej ilości nowych zgłoszeń zamierza Dyrekcja Szkoły utworzyć oddziały równoległe kl. I i przyjmuje dodatkowe zapisy nowych uczenic i uczniów od 6 roku życia. Przy zapisie należy przedłożyć metrykę i świad. szczep. ospy. Sekretarjat czynny codziennie 10—12, ul. Paderewskiego 2.

— **Zlot S. M. P.** W najbliższą niedzielę, dn. 1 lipca br. pod protektoratem J. E. ks. biskupa Laubitza odbędzie się w Bydgoszczy 10-ty Zlot Stowarzyszeń Młodzieży Polskiej Okręgu Bydgoskiego. Program Zlotu przewiduje m. in.: godz. 8,15 zbiórka Stowarzyszeń w Resursie Kupieckiej; godz. 8,30 raport; godz. 9,00 msza św; godz. 9,45 wymarsz do Pomnika Najświętszego Serca Pana Jezusa; godz. 10,45 defilada (przed Bankiem Polskim); godz. 11,00 uroczyste zebranie zlotowe; godz. 12,30 przerwa obiadowa; godz. 14,30 wymarsz na Stadjon; godz. 15,00 zawody lekkoatletyczne na Stadjonie.

Na zakończenie zawody piłki nożnej O. P. N. Sokół I — Gwiazda.

Z miasta

— **Osobiste.** Znany **na terenie Bydgoszczy** p. inż. J. Wyżnikiewicz **uzyskał na Politechnice** Warszawskiej, po **zdaniu przepisanych egzaminów**, nostryfikację **swego zagranicznego dyplomu** inżyniera - **chemika. Pan inż. J. Wyżnikiewicz** pracuje od **szeregu lat w gazowni bydgoskiej**, a **pracą swą zarówno zawodową** jak i społeczną **zyskał sobie ogólną sympatję.**

— **Wycieczka do Grudziądza.** Stow. Urzędników Skarbowych **urządza d. 1 lipca br. wycieczkę statkiem do Grudziądza. Wyjazd o godzinie 6 rano, powrót około godz. 22.** Cena Przejazdu **w obie strony zł 3. Na statku** orkiestra, tańce i **szereg niespodzianek.** Bilety nabyć **można** u p. Boreckiego, w kasie I Urzędu Skarbowego.

— **Zarząd Grodzki Zw. Rezerwistów** urządza zabawę letnią w niedzielę, dnia 1 lipca **br.** w lesie gdańskim. Początek o godz. 14-tej. Orkiestra doborowa. Bufet na miejscu. **Różne** gry i **niespodzianki.**

— **Z Tow. Krajoznawczego.** W nadchodzącą niedzielę, dnia 1 lipca Polskie Tow. Krajoznawcze organizuje wycieczkę pieszą do Smukały przez lasy rynkowskie. Punkt zborny o godz. 9 rano obok ostatniego przystanku tramwajowego przy ul. Gdańskiej. Powrót ze Smukały wieczorowym pociągiem kolejki powiatowej. Wycieczka odbędzie się bez względu na ilość uczestników.

— **Do Worochty i Jaremcza na Św. Huculszczyzny** od 4-go do 11-go lipca, wyjazd i powrót dowolny. Koszt przejazdu w obie strony pociągiem pospiesznym zł. 34,10. Pociągiem osobowym zł. 27,50. Bilety i informacje w „Orbisie".

— **Organizacja Przysposobienia Wojskowego** Kobiet do Obrony Kraju podaje do wiadomości członkiniom, że sekretarjat przez miesiąc lipiec będzie czynny we wtorki od godz. 17 do 18,30.

— **Związek Urzędników Miejskich** w Bydgoszczy złożył z okazji Imienin Pana Prezydenta Miasta L. Barciszewskiego zł 50 do dyspozycji Pana Prezydenta na rzecz pomocy bezrobotnym.

— **Tow. Oświatowo - Religijne św. Ignacego** przypomina członkom o wycieczce, która odbędzie się w niedzielę, o godz. 8. Wymarsz z orkiestrą od ostatniego przystanku tramwajowego, ul. Fordońską do Sierenieczka.

— **Dyrekcja Prayw. Seminarjum Naucz. Żeńskiego w Bydgoszczy** zawiadamia, że wszelkie dokumenty uczenic i dzieci szkoły ćwiczeń należy odebrać do dnia 10 lipca 1934 r., gdyż później kancelarja szkoły będzie nieczynna.

— **„Biały Tydzień" u Braci Mateckich.** Naskutek kilkakrotnych interwencyj ze strony klienteli urządzają Bracia Mateccy z dniem 1 lipca „Wielki Biały Tydzień", ażeby umożliwić wszystkim tani zakup wypraw. Nagromadzono olbrzymie ilości płócien, ręczników, firan, storów, koronek, haftów, płaszczy kąpielowych oraz płaszczy czysto lnianych, które sprzedawane będą po reklamowej cenie zł 18. Ponieważ len jest dzisiaj na ustach wszystkich, zapewne Panie przyjmą z zadowoleniem tak niską cenę płaszcza czysto lnianego, który nie ustępuje wykonaniu miarowemu.

Zalecamy wszystkim obejrzenie zapasów i zbadanie cen ażeby przekonać się jakie korzyści dają „Białe Tygodnie" w Domu Towarowym Braci Mateckich (Stary Rynek).

Ze zjazdu działaczy Bloku w Poznaniu

Ze zjazdu w Poznaniu podaliśmy w piśmie naszem sprawozdanie, które wymaga uzupełnienia jednym bardzo ważnym szczegółem. Mianowicie w czasie obrad sekcyj odbyła się w auli W. S. H. odprawa wszystkich prezesów i sekretarzy powiatowych, na której podano *instrukcje, jak ma wyglądać praca organizacyjna w terenie.*

Odprawę prowadził w obecności *prezesa Rady Wojewódzkiej BBWR. dr. W. Jeszkego,* zast. kier. Sekr. Woj. *prof. Garbicz,* który wygłosił dłuższe przemówienie na temat nowej instrukcji organizacyjnej, poczem odbyła się b. rzeczowa i na wysokim poziomie stojąca dyskusja. Przemawiali prawie wszyscy prezesi i sekretarze, naświetlając stan organizacji B. B. W. R. w terenie.

W odpowiedzi wyjaśnień udzielili prezes *Jeszke* i prof. *Garbicz.*

Po dwugodzinnych obradach obecni udali się na zebrania poszczególnych sekcyj.

Zmiany w policji bydgoskiej

Jak się dowiadujemy, z dniem 1 lipca br. w policji bydgoskiej nastąpią zmiany i przesunięcia.

Komendant P. P. na powiat bydgoski p. pkom. **Relewicz** mianowany został kierownikiem I Komisarjatu P. P. w Poznaniu, kierownik zaś IV Komisarjatu P. P. w Bydgoszczy p. asp. **Okołłowicz** odchodzi na stanowisko komendanta P. P. na powiat Mogilno.

Funkcję komendanta powiatowego P. P. w Bydgoszczy obejmuje tymczasowo komendant P. P. w Bydgoszczy p. **kom. Kołaciński.**

P. P. kom. **Relewiczowi,** jak również asp. **Okołłowiczowi,** którzy zaskarbili sobie uznanie społeczeństwa tutejszego, życzymy na nowych placówkach powodzenia.

Uparty samobójca

Przeciął żyłę, połknął scyzoryk i wskoczył do Brdy

Wczoraj rano dokonał zamachu samobójczego w Bydgoszczy 31-letni **Reich Tadeusz,** bezrobotny i bez żadnego miejsca zamieszkania.

Reich był ostatnio w bardzo krytycznem położeniu. Wczoraj zrezygnowany niepowodzeniami życiowemi, przeciął sobie scyzorykiem żyły u prawej ręki. Desperat, widząc małą skuteczność tej operacji, mimo wielkiego osłabienia wskutek upływu krwi, postanowił śmierć przyśpieszyć przez połknięcie nożyka. Scyzoryk jednak był zamknięty, wobec czego i ten sposób nie doprowadził do tragicznego skutku. Wówczas Reich rzucił się do Brdy przy młynach bydgoskich.

Zdołano go jednak wyciągnąć i odstawić do lecznicy miejskiej. Natychmiast dokonano operacji wyjęcia noża.

Stan desperata jest b. poważny i istnieją małe **nadzieje utrzymania go przy życiu.**

Wiadomości gospodarcze

Krajowe

PIĄTE TARGI WOŁYŃSKIE.

Komitet V Targów Wołyńskich zdecydował, że będą one trwały w Równem w czasie od 9 do 23 września. Zgodnie z tendencją, idącą w kierunku regjonalizacji Targów, szczególny nacisk położono na zorganizowanie działów produkcji wsi wołyńskiej, a więc w pierwszym rzędzie wytworów rolniczych, produkcji zwierzęcej, przetworów mlecznych oraz wszystkich działów przemysłu ludowego.

UMORZENIE 13-EJ RATY PAŃSTWOWEJ RENTY ZIEMSKIEJ.

Na podstawie rozporządzenia ministra skarbu w porozumieniu z ministrem rolnictwa i reform rolnych, zostały umorzone w drodze wykupu obligacje I serji 5 proc. państwowej renty ziemskiej, łącznie na sumę nominalną 255.700 zł.

ŁÓDŹ ROZPOCZYNA SEZON ZIMOWY.

W przemyśle bawełnianym Łodzi podjęte zostały przygotowania produkcyjne do nadchodzącego sezonu zimowego. W związku z powyższem nastroje uległy pewnej poprawie. W kołach przemysłu bawełnianego liczą się z tem, że tegoroczny sezon zimowy rozpocznie się wcześniej.

Zagraniczne

WALKA Z PROJEKTEM ODSTĄPIENIA OD PARYTETU ZŁOTA W SZWAJCARJI.

W Szwajcarji powstała ostatnio Liga Zdrowej Waluty (Association pour la Monnaie Saine), której celem jest pouczanie społeczeństwa szwajcarskiego o problemach monetarnych oraz walka z ukazującemi się od niejakiego czasu projektami odstąpienia od parytetu złota. Ligą kieruje komitet, złożony z najwybitniejszych osobistości szwajcarskich ze sfer gospodarczych i politycznych.

DALSZE PROJEKTY OPERACYJ SREBREM W STANACH ZJEDNOCZONYCH.

Dies, członek komitetu monetarnego amerykańskiej Izby Reprezentantów, zapowiedział złożenie na przyszłej sesji kongresu projektu ustawy, na podstawie której zawartość srebra w dolarze srebrnym ma być zredukowana z 412,5 grains do 206 grains. Posunięcie to byłoby analogiczne ze zmniejszeniem zawartości złota w dolarze, które zostało dokonane na podstawie ustawy ze stycznia rb.

ZNIŻKA CEN BEKONÓW NA RYNKU BRYTYJSKIM.

Według wiadomości, otrzymanych z Londynu przez organizacje przemysłu bekonowego, w ciągu tygodnia ub. w porównaniu do notowań tygodnia poprzedniego ceny wszystkich bekonów z wyjątkiem angielskich i irlandzkich uległy zniżce.

Rozporządzenie o ulgach dla nowowznoszonych budowli

Ukazało się rozporządzenie ministra Skarbu w celu wykonania ustawy z dnia 24 marca r. b. o ulgach dla nowowznoszonych budowli.

W myśl tego rozporządzenia ulgi w zakresie państwowego podatku od nieruchomości mają zastosowanie do wszelkiego rodzaju budynków, wybudowanych w gminach miejskich lub wiejskich, jeżeli budowa, nadbudowa, lub przybudowa będzie wykończona w okresie czasu do końca r. 1940. Natomiast przebudowa budynku, jeżeli przez to nie powstały nowe piętra, lub nie zostały dobudowane nowe części budynku — nie uzasadnia prawa do takiej ulgi.

Ulgi w postaci zwolnienia od podatku dochodowego na okres 15-tu lat dochodów z nowowzniesionych domów mieszkalnych mają zastosowanie również jedynie do tych domów, wybudowanych w gminach miejskich, których budowa wykończona będzie w okresie do końca r. 1940. Piętnastoletni okres ulgowy rozpoczyna się od roku podatkowego następującego po roku gospodarczym, w którym ukończono budowę.

Wylosowane bony inwestycyjne

W dn. 28 bm. wylosowane zostały do umorzenia bony Funduszu Inwestycyjnego, oznaczone nr. nr. 4633, 7259, 26622, 26991, 34134, 15065, 35915, we wszystkich 10-ciu serjach, wypuszczonych na podstawie rozporządzenia ministra Skarbu z dn. 10 listopada 1933 r. (Dz. U. R. P. nr. 89, poz. 694).

Wylosowane bony wykupywane są przez Kasy Skarbowe po zł 100 za bon 25-złotowy.

Programy radjowe

SOBOTA, DNIA 30 CZERWCA 1934 R.

Radjostacja warszawska.

6,35. Muzyka (płyty). 6,55 Muzyka (płyty). 7,05 Dziennik poranny. 7,10 Muzyka poranna (płyty). 7,20 Chwilka pań domu. 12,10 Sławni śpiewacy (płyty). 13,05 Koncert z Wilna. 14,00 Wiadomości o eksporcie polskim. 14,05 Wiadomości gospodarcze. 16,00 Muzyka lekka (płyty). 17,00 Słuchowisko dla dzieci starszych i młodzieży p. t. „Legenda o bursztynowej koronie" — J. Stępowskiego (z okazji „Święta Morza"). 17,25 Koncert solistów. Wykonawcy: A. Kamińska (sopran) i K. Petecki (baryton). Przy fortepianie L. Urstein. 18,00 „Co czytać?" — St. Adamczewski (Feljeton literacki). 18,15 Recital skrzypcowy J. Ozimińskiego. Przy fort. prof. L. Urstein. 18,45 „Szlakiem brodnickim na kajaku", wygł. p. Skroński. 17,55 „Życie kultur. i artyst. stolicy". 19,15 Muzyka (płyty). 19,50 Wiadomości sportowe. 20.00 Koncert Chopinowski w wyk. St. Szpinalskiego. 20,45—24,00 „Norma" — opera Bellini'ego. Transmisja z Turynu.

Najciekawsze audycje innych radjostacyj

18,30. *Moskwa (Stalin).* Koncert symfoniczny.

18,55. *Lwów.* „Święto Morza" — przemówienie dr. St. Niemczyckiego.

19,55. *Oslo.* „Cyrulik Sewilski" — opera Rossiniego.

20.00. *Bratisława.* „Bonna—Gloria" — operetka Nedbala.

NIEDZIELA, 1 LIPCA

Radjostacja warszawska

8,30 „Pieśń „Kiedy ranne wstają zorze". 8,35 Muzyka (płyty). 8,38 Gimnastyka. 8,53 Muzyka (płyty). 9,05 Dziennik por. 9,10 Muzyka (płyty) 9,20 Chwilka pań domu. 9,25 Muzyka poranna (płyty). 9,55 Program na dz. bież. 10,00 „Święto Morza". Transmisja nabożeństwa z Gdyni i uroczystości ślubowania uczestników zlotu z placu Kościuszki z obecn. P. Prezyd. Rzplitej. 11,57 Sygnał czasu z Warsz. Obserw. Astr. 12,00 Hejnał z Krakowa. 12,05 Komun. meteorol. dla wsi i roln.-meteorol. 12,10 Poranek muzyczny ze studja. Wyk.: Ork. symf. P. R. pod dyr. Z. Górzyńskiego i Fr. Plattówna (śpiew z tow. ork.). 12,50 „Święto Morza". Transm. z Gdyni. Defilada przed P. Prezyd. Rzplitej. 13,00 Feljeton muzyczny p. t. „Muzyka w Sowietach" — wygł. p. L. Wojnarowski. 13,10 Muz. lekka. Wyk.: Ork. P. R. pod dyr. Z. Górzyńskiego. 13,45 Odczyt o podróży „Dar Pomorza" — wygł. prof. Roszkowski. 14,00 Muzyka popularna w wyk. ork. Mengelberga (płyty). W przerwie „Święto Morza". D. c. defilady z Gdyni. 15,00 „W domu i poza domem" — feljeton dla młodzieży wiejskiej. 15,15 Piosenki w wyk. chóru „Erjana" (płyty). 15,25 „Przegląd rynków produktów rolnych" — wygł. p. St. Prus-Wiśniewski. 15,35 D. c. piosenek w wyk. chóru „Erjana". 15,45 Pogadanka rolnicza p. t. „O organizacji gospodarstw" — wygł. p. Składziński. 16,00 Polska muzyka ludowa. Wyk.. Kapela Dzierżanowskiego i Suchockiego i A. Bogucki (przyśpiewki). 17,00 Przegląd teatralny. 17,10 Koncert muzyki polskiej. Wyk.: Chór „Surma" Dyr. Tramw. Miejsk. pod dyr. W. Lachmana i J. Dworakowski (skrzypce). Przy fort. prof. L. Urstein. 18,00 Fragment teatralny. 18,05 Recital fortep. L. Robowskiej. 18,45 „Humanizm czy technika?" — dyskusja p. W. Frenkla z p. J. Mayenem. 19,00 Rozmaitości. 19,10 Program na dz. nast. 19,15 Muzyka lekka. Wyk.: Ork. P. R. pod dyr. St. Nawrota, I. Carnero (piosenki). Przy fort. prof. L. Urstein. 20,00 „Myśli wybrane". 20,02 Feljeton aktualny. 20,12 Koncert muz. lekkiej w wyk. ork. P. R. pod dyr. Z. Górzyńskiego, z udz. St. Witasa (tenor). Przy fort. prof. L. Urstein. 20,50 Dziennik wiecz. 21,00 Transmisja z Gdyni capstrzyku Marynarki Wojennej. 21,02 „Na wesołej lwowskiej fali". 21,45 „Skrzynka poczt. techn." — omówi p. W. Frenkiel. 22,00 „Święto morza". Tr. z Gdyni. Gawędy i koncert przy ognisku pokazowem na placu Kościuszki. 22,15 Wiad. sport. ze wszystkich rozgłośni P. R. 22,30 Konkurs muzyczny P. R. (płyty). Zadanie płytowe Nr. 1. Słuchając audycji składającej się z 9-ciu polskich utworów, należy odgadnąć 9 nazwisk polskich kompozytorów, którzy te utwory skomponowali. Każde nazwisko składa się z 9 liter. Nazwiska kompozytorów wpisujemy jedno pod drugiem w tej samej kolejności, w jakiej były nadane rozpoznane przez nas utwory. Najlepiej to zrobić na kawałku kratkowanego papieru, wpisując po jednej literze do każdej kratki. W ten sposób powstanie kwadrat, mający 9 rzędów i tyleż kolumn po 9 liter w każdej. Czytając litery znajdujące się na przekątnej tego kwadratu (t. j. od pierwszej litery pierwszego nazwiska — do ostatniej ostatniego nazwiska), otrzymamy nazwisko znanego i bardzo zasłużonego kompozytora polskiego. 23,00 Wiad. meteor. dla komunik. lotn. 23,20—23,30 Muzyka tan. (płyty).

Najciekawsze audycje innych radjostacyj:

11,20 *Wiedeń.* Koncert symfoniczny.

14,00 *Lwów.* Koncert popularny.

14,40 *Hilversum.* Koncert pod dyr. Ignacego Neumarka.

15,20 *Katowice.* „Na zachód od Pernambuco" — wygł. inż. J. Kamieński.

15,35 *Katowice.* „W cieniu brzóz i kominów" — recytacje autorskie Włodz. Żelechowskiego.

Ś. p.

z Kalinowskich Wanda Baldwin-Ramułtowa

wdowa po ś. p. Leonie, sędzim Sądu Apelacyjnego w Krakowie

opatrzona św. Sakramentami po długich cierpieniach zmarła dnia 27 czerwca 1934 r. — przeżywszy lat 77 — w Młocinach-Parku pod Warszawą. Pogrzeb odbędzie się z kaplicy na cmentarzu Rakowickim w Krakowie w poniedziałek, dnia 2 lipca r. b., o godzinie 9-tej rano.

O czem zawiadamia w imieniu rodziny pozostałej

Dr. Tadeusz Ramułt

dyrektor Polskiej Kasy Rządowej w Gdańsku.

4475

Ś. p.

Porucznik pilot

JÓZEF LESZCZYŃSKI

zginął śmiercią lotnika

dnia 27 czerwca 1934 r. w Grudziądzu podczas wykonywania lotu służbowego.

Komendant, oficerowie i uczniowie kursu

4464

Eksportacja zwłok odbędzie się z kaplicy Szpitala Wojskowego dnia 2 lipca br. o godzinie 9-tej rano na dworzec. Pogrzeb odbędzie się w Warszawie dnia 3 lipca br.

2540-33 1098-34 4454

PRZETARG

3 lipca godzina 9 sprzedaję przy ul. Stary Rynek 20 przymusowym przetargiem za gotówkę: wagi „Dayton“, 12 kilo herbaty, kawy i konserw firmy „Dagon“.

(—) B .Duplicki, komornik sądowy w Toruniu.

207, 623-34 4456

PRZETARG

3 lipca godzina 11 sprzedaję przy ul. 3 Maja 3, przymusowym przetargiem za gotówkę: 5 sztuk kieratów, młockarnie szerokomłotne.

(—) B .Duplicki, komornik sądowy w Toruniu.

1074, 1169-34 4455

PRZETARG

3 lipca godzina 9,30 sprzedaję przy ul. Podgórnej 7 przymusowym przetargiem za gotówkę: kocioł do wyrobu ciasta, wozy, konie, radjo, aparat, bieliźniarkę, kanapę.

(—) B .Duplicki, komornik sądowy w Toruniu.

Obwieszczenie
o przymusowym przetargu

Dnia 3 lipca 1934 r. sprzedawać będę w Grudziądzu w drodze przetargu przymusowego najwięcej dającemu za natychmiastową gotówkę: o godz. 12 w poł. u p. Kazimierza Gisinga przy ul. Długiej 9:

2 szt. patery do ciast 3-częściowe, 4 komplety metalowych maszynek do kawy, 8 szt. mosiężnych skrzynek do tytoniu i papierosów, 2 podstawy niklowe na nogach, 4 garnitury metalowe 4-częściowe, podstawki do kieliszków, chleba i t. d. 9 sztuk, koszyki do cukru metal platerowany ze szkłem 28 szt., bombonjery metal porcelanowy 4 szt., wazony metal., porcelanowe 7 szt., 50 lamp „Kosmos“ Nr. 10, 100 lamp, mosiężne palniki, 20 polewaczek dużych, 22 lampy z kloszami (naftowe), 30 sztuk garnków kamiennych (20 litr.), 100 szt. garnków kamiennych, 200 szt. form kamiennych — oszacowane na sumę 2328,00 zł.

Przedmioty powyższe mogą oglądać reflektanci w czasie i miejscu pod ogłoszonym.

Komornik Sądu Grodzkiego rewiru I-go w Grudziądzu.
4470 178

LICYTACJA PRZYMUSOWA.

W środę dnia 4 lipca 1934 r. o godz. 10-tej odbędzie się w składnicy urzędowej 1. Urzędu Skarbowego w Grudziądzu przy Placu 23 Stycznia nr. 8-10 sprzedaż następujących ruchomości: 1 młocarni do koniczyny — wartość szacunkowa 2.500,— zł; 1 motorowa maszyna do szycia — wartość szacunkowa 2.500,— zł; 15 sztuk pasów skórzanych 175,30 m., — wartość szacunkowa 5.000 zł; 1 pompa do wody ślimakowa — wartość szacunkowa 1.000,— zł; 1 kocioł miedziany do gotowania marmelady — wartość szacunkowa 750,— zł oraz inne drobne ruchomości.

Z uwagi na to, że poprzednia licytacja nie doszła do skutku wymienione wyżej przedmioty, w myśl par. 92 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 25. 6. 1932 r. (Dz. U. R. P. Nr. 62 poz. 580), mogą być sprzedane za cenę niższą od oszacowania.

Zajęte przedmioty można oglądać w dniu 4. 7. 1934 r. od godz. 9.45— do godz. 10-tej.

2 Urząd Skarbowy w Grudziądzu.
Zlec. nr. 443-GR 4467

Obwieszczenie

Z powodu reperacji żelaznego mostu zwodzonego pod miejscowością Tiegenort, w trasie wału prawobrzeżnego Elbląskiej Wisły przez kanał Tiegenort ,zamknięty będzie przypuszczalnie od dn. 30 września 1934 r. ruch żeglugowy pod tym mostem.

Gdańsk, dnia 28. czerwca 1934 r.

Rada Portu i Dróg Wodnych w Gdańsku.
4480

Obwieszczenie

Żelazny most zwodzony przy miejscowości Tiegenort w trasie wału prawobrzeżnego Elbląskiej Wisły przez Kanał Tiegenort, z powodu reperacji zamknięty będzie dla wszelkiego ruchu przypuszczalnie do dnia 30 września 1934. 4478

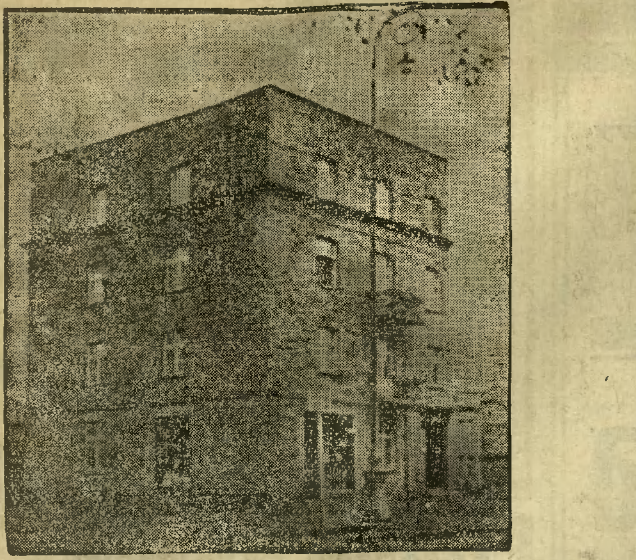
Gdańsk, dnia 28. czerwca 1934 r.

Rada Portu i Dróg Wodnych w Gdańsku.

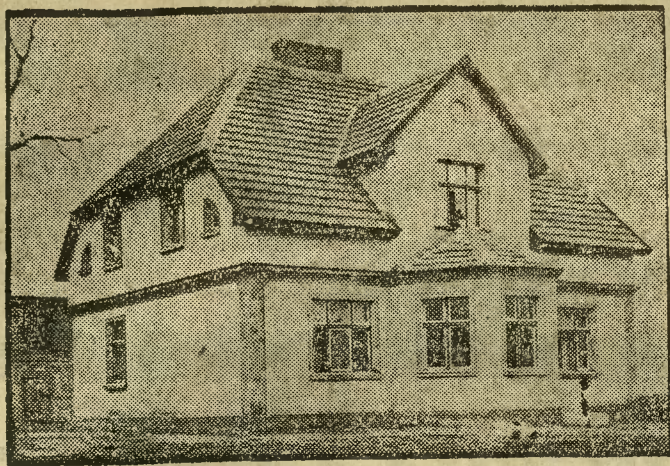
Reklama dźwignią handlu!

Potrzebny
zaraz młodszy urzędnik z praktyką rolną — wiadomość u p. Małki, pow. Brodnica, maj. Nieświerz. (4458

Unieważniam
zgubiony paszport, wystawiony na moje nazwisko przez Kom. Gen. R. P. w Gdańsku, papiery wystawione przez Prezydjum Polskie w Gdańsku. Elja Załudok, Sopoty, Königstr. 8. 4481

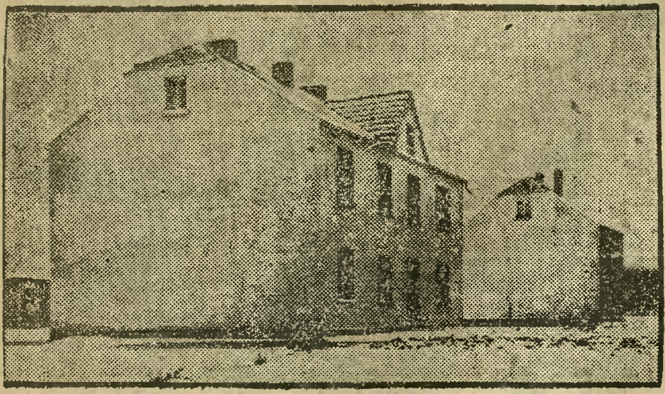
Nowa budowa naszego członka właśc. domu p. Piotra Kamińskiego, Tczew, Wybickiego 27, poż. zł 8.000,—

Nowa budowa naszego członka urzędnika kolejowego p. Bernarda Bieszki, Smolno, pow. Morski

Nowa budowa naszego członka p. dyr. C. Kreczego Poznań, ul. Marsz. Focha 188a, pożyczka zł 14.000.—

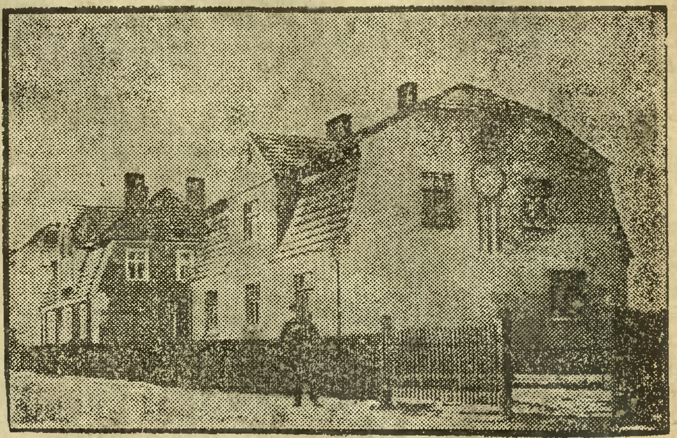

Przedni dom naszego członka stolarza kol. p. Gustawa Bieleckiego, Tczew, ul. Gdańska 56, poż. zł 18.000,—

Tylny dom naszego członka urz. kol. p. St. Skierniewicza, Tczew, ul. Gdańska 54, pożyczka zł 15.000,—

Dotychczas udzielone pożyczki wynoszą:

zł 1.358.500

Przedni dom naszego członka murarza p. Bernarda Szczuki, Tczew, Wybickiego 12, pożyczka zł 10.000,—

Tylny dom naszego członka ink. p. Huberta Czechowskiego, Tczew, Wybickiego 11, pożyczka zł 6.000,—

Informacyj udziela:
w Gdyni, p. dyr. Ulrichs, Kamienna Góra „Belweder"
w Grudziądzu p. L. Weiss, Plac 23 Stycznia 31.
w Tczewie p. E. Raduński, ul. Kościuszki 9.
w Bydgoszczy p. T. Chamiec, ul. Bocianowo 13.

OGŁOSZENIE

Podaje się do wiadomości, że **Bank Gospodarstwa Krajowego, Oddział w Bydgoszczy** będzie wydawał

obligacje Pożyczki Narodowej

swoim subskrybentom, którzy wpłacili całą deklarowaną sumę w terminie do dnia 5 marca 1934 r., codziennie w godzinach od 8^{30} do 13-tej, w następującym porządku:
dnia 2 lipca subkrybentom o nazwiskach od litery A do B
„ 3 „ „ „ „ „ „ C „ F
„ 4 „ „ „ „ „ „ G „ H
„ 5 „ „ „ „ „ „ I „ Ko
„ 6 „ „ „ „ „ „ Kr „ Ł
„ 7 „ „ „ „ „ „ M „ O
„ 9 „ „ „ „ „ „ P „ R
„ 10 „ „ „ „ „ „ S „ St
„ 11 „ „ „ „ „ „ Su „ W
„ 12 „ „ „ „ „ „ Z „ Ż

9245

Komunikat

Ubezpieczalni Społecznej w Grudziądzu.

Ubezpieczalnia Społeczna w Grudziądzu podaje ubezpieczonym do wiadomości urlopy lekarzy ubezpieczalni:

Lekarze na urlopie	Na czas od do	Zastępca	Jego adres
Dr. Zambrzycki	1. 7.—30. 7. 34 r.	Dr. Mosur	Sienkiewicza 9
Dr. Oszwałdowski	1. 7.—30. 7. 34 r.	Dr. Grygier	Sienkiewicza 14
Dr. Dubowik	1. 7.—30. 7. 34 r.	Dr. Maj	Lipowa 13
Dr. Ornatkiewicz	1. 7.—30. 7. 34 r.	Dr. Baraden	Lipowa 3
Dr. Szymański	6. 7.— 4. 8. 34 r.	Dr. Frendl	Sienkiewicza 7
Dr. Wasileewski, Chełmno	1. 7.—30. 7. 34 r.	Dr. Piórek	Chełmno, Dworcowa 26

4465

Dyrekcja Ubezpieczalni Społecznej w Grudziądzu

TORUŃ

Przeniosłem

swój zakład fotograficzny z Prostej 2, na Różaną 4, parter, obok bramy Bydgoskiej. Amatorów nowoczesnej fotografji najuprzejmiej zapraszam. Wykonuję tanio i dobrze. Franciszek Jakowczyk. 3983

Pomiary

katastralne, gospodarcze, parcelację, ustalanie granic, wyłączenie z Reformy Rolnej, meljoracje rolne, wykonuje CZESŁAW ELLMANN, mierniczy przysięgły Toruń, Rynek Staromiejski 18 (4360)

SYROP KONFITUROWY

niezastąpiony przy wyrobie konfitur. — Zabezpiecza przed scukrowaniem. Nadaje jagodom i owocom piękny wygląd i połysk

Sprzedaż w opakowaniu detalicznem po **85** gr. za 1 kg w następujących sklepach w Toruniu:

Araczewski, ul. Chełmińska
Buczkowski, N. Rynek 22
Grelewicz, W. Garbary
Hoffman, Kościuszki 89
Jabłoński, Studzienna 5
Koczorowska, Mickiew. 112
Nowak, Szczytna 20
Pruszyńska, Sz. Chełm. 74
Raniszewski, Grudziądzka 74
Rohloff, Starom. Rynek 22
Witt, Bydgoska 70 4165

„Lubań-Wronki"
Przemysł Ziemniaczany Sp. Akc.
Oddział w Toruniu,
Szosa Lubicka 38/58, Tel. 168.
Opakowanie prawnie zastrzeżone

Nauka

szoferów oraz amatorów, szybko i tanio, własne warsztaty. Rozpoczyna nowe kursy 1. lipca. CIERPIAŁKOWSKI — Toruń, Wielkie Garbary 18, m. 2. 4448

Na sezon budowlany polecamy: 3100

Wapno budowl.
Cement portl.
Gips i trzcinę
po cenach najtańszych

Bracia Pichert Sp. z o. o.
TORUŃ — Telefon 15 i 32
CHEŁMŻA — Telefon 14
CHOJNICE — Telefon 211

Dywany
Chodniki
Firany
Kołdry
Materjały meblowe
w dużym wyborze po cenach zniżonych
Dom Handlowy
M. S. Leiser
Toruń, Stary Rynek 36/38
Tel. 316. (3757

Satysfakcją jest wypić **Piwo Okocimskie** w „**HUNGARJI**" 3750
Toruń, ulica Prosta 19

Dziś zupa rakowa
„HUNGARIA"
Toruń, Prosta 19
3843

Rewolucja
w Kiermaszu Światowym

który został przeniesiony na Staromiejski Rynek 30, (dawniej F. C. Hamerscy). Tysiące artykułów za bezcen Oddziały: Poznań, Toruń, Gdynia. 2389

KAFLE

białe i kolorowe, **cegła** szamotowa, **drzwiczki, płyty, ruszta, piekarniki,** poleca najkorzystniej JÓZEF PODGÓRSKI Toruń, Łazienna 5. Roboty zduńskie wykonuje solidnie i fachowo. 3632

Tapety
na cały pokój z bortą od zł 5.85

Farby
pokost, lakiery, ceny zniżone

Froter
w kolorach na wagę $1/2$ kg zł 0.85

Mydła
rzadkie $1/2$ kg 0.45
rzadkie białe $1/2$ kg 0.60

Radion
paczka tylko zł 0,75

Mydło Lira
rygiel tylko zł 0.75

Jan Kapczyński
Toruń, ul. Szeroka narożnik Mostowej, ul. Szczytna 15.
Brodnica, ul. Hallera 7.
2427

Pierwszorzędny GABINET KOSMETYCZNY „KALOTECHNIKA"

Wszelkie zabiegi w zakresie nowoczesnej kosmetyki. Racjonalne pielęgnowanie, odmładzanie i udoskonalanie urody. Usuwanie zmarszczek, wągrów, pryszczy, brodawek, kurzajek, zbędnego owłosienia, piegów, rozszerzonych por, łojotoku, trądziku, czerw. nosa i innych niedokładności cery. Radykalne usuwanie łupieżu. Przyciemnianie brwi i rzęs Sprzedaż kremów, mleczek itp. indywidualnie dostosowanych do cery. 1814
TORUŃ, ul. Król. Jadwigi 5, mieszk. 3.

Piece kaflowe
białe i kolorowe
posadzki terrakotowe
i płyty glazurowe
polecają 3099
po najtniższych cenach
Bracia Pichert Sp. z o. o.
TORUŃ, telefon 15 i 32
CHEŁMŻA, telefon 14
CHOJNICE, telefon 211

Dziś
Prima nogi wieprzowe
„HUNGARIA"
Toruń, Prosta 19
3844

Pluskwy

Karaluchy wytępia momentalnie nowowynaleziony płyn gazowy **„Gazolit"** sprzedają drogerje. 4424

Wszyscy mówią, że najtańszy **krawat** kupisz **tylko** wprost z fabryki Toruń, św. Jakóba 16. Co tydzień nowe desenie. 3851

Szoferów

oraz amatorów dyplomów czerwonych i zielonych kształcą szybko i tanio kursy samochodowe Z. KOCHAŃSKIEGO w Bydgoszczy, ulica 3-go Maja 20a, tel. 11-85. Egzaminy w Bydgoszczy i w Toruniu, wpłata zł. 20.— 3858

Przeprowadzki
meblowe wozy wyściełane.
Przechowywanie
magazynowanie, własne jasne, zdrowe składnice, magazyny, piwnice, place w śródmieściu
Samochody
ciężarowe do przeprowadzek i transportów.
Zwózki
samochodami i końmi wykonuje najtaniej 284
Ludwik Szymański
Toruń, Żeglarska 3, Tel. 909

KUFRY
WALIZY
TOREBKI
TECZKI
przybory skórzane do domu i podróży poleca najtaniej
O. WEGNER, nast.
Toruń, Król. Jadwigi 20.
3051

ZEGARY
ZEGARKI, PLATERY
OBRĄCZKI ŚLUBNE
NAGRODY: FIGURKI NA ALABASTRZE
wyjątkowo tanio
Kazimierz Bibik
Toruń, St. Rynek róg Szerokiej
warsztat reperacyjny zegarków i biżuterji na miejscu.
3449

Instalacje
KANALIZACYJNE
WODOCIĄGOWE
I PRACE BLACHARSKO DEKARSKIE
A. JUCHNICKI
Toruń, Kopernika 17.
Telefon 219. (2717

TAPETY
CERATY LISTWY
Linoleum chodn. kokosowe
Centralny Dom Tapet
Sp. z. o. o. 2332
POZNAŃ Gwarna **TORUŃ** Szeroka
Kolekcję tapet wysyłamy na życzenie.

Meble
wszelkiego rodzaju w solidnem wykonaniu kupisz **najkorzystniej** w Fabrycznym Składzie Mebli
Wincenty Gralewski
Toruń, ul. Prosta 21
Obsługa rzetelna 3880

BYDGOSZCZ

MEBLE

sypialki, jadalki, gabinety męskie, po cenach fabrycznych na dogodnych warunkach w **Fabryce W. BŁASZCZYK** Bydgoszcz, Marsz. Focha 16 Tel. 303. 446

Wózki dziecięce
najnowsze modele, najtaniej
Bydgoszcz, Długa 5
Reperacje — Zamiany.
2361

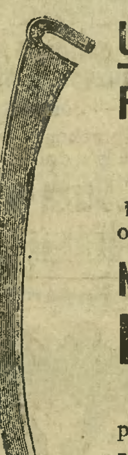
Tapety
duży wybór — niskie ceny
poleca 610
Wysyłkowy Dom Tapet
S. Stryszyk
Bydgoszcz
Długa 12. Telefon 1239.

Uwaga zastępcy losowi!

Punktualna wypłata prowizji zaliczek. Przy pierwszych sukcesach zaliczka na podróż, kasa chorych etc. Bezkonkurencyjny materjał. Biuro Przyjmowania Zleceń Poznań Wały Jana 12.
3968

Bernard Wojewski
Wejherowo, Sobieskiego 2
Telefon 237

UWAGA!
PRZED KUPNEM
przekonaj się o jakości kosy
Najlepsze KOSY
Z gwarancją piśmienną, wrazie gdyby kosa okazała się niedobra, bez wszelkiej dopłaty zamieniamy. 4317

NAJNOWSZE
PŁYTY GRAMOFONOWE
ELEKTRA
Toruń, Chełmińska 4.
3459

Do Sportu, Gimnastyki i na wycieczki

Nr. 27-34
2.-

Nr. 19-26 zł. 1.50, Nr. 35-42 zł. 2.50, 43-45 zł. 3.-
„PLIMSOLKI" w kolorze białym, szarym, bronzowym i czarnym.

2.50

Nr. 35-38 . . . . zł. 3.—, Nr. 39-45 . . . . zł. 4.—
TRAMPKI lekkie i wygodne z trwałego płótna na gumowej podeszwie. —
Do naszego letniego obuwia polecamy nasze lufowe wyściółki. Skarpetki tenisowe i sportowe już od gr. 40

Bata

GDYNIA
Najlepsza lokata kapitału!

Parcele, domy dochodowe, wille, dobrze zaprowadzone interesy handlowe, lokale mieszkania, pokoje na sezon, poleca Biuro „GNOM", Świętojańska 36, tel. 23-53. Na odpowiedź znaczkami pocztowemi załączyć 1 złoty.
3875

Krawiec damski

Adam Rutkowski b. współpracownik firmy „Herse", b. długoletni krojczy firmy „Lucyna" w Warszawie. **Gdynia,** Szkolna 10 m. 2 (róg 10 Lutego) przyjmuje futra, płaszcze, kostjumy i wszelkie roboty wchodzące w zakres krawiectwa damskiego po cenach bardzo przystępnych. (4373

RADJO-APARATY
najnowszej konstrukcji
ELEKTRA
Toruń, Chełmińska 4
3459

Uwaga!!

Polecam 6- i 4-osobowe samochody prywatne i taksówki na różne wyjazdy i wycieczki po cenach najniższych. **Władysław Gardzielewski, Grudziądz,** Książęca 3 telef. 433. 4434

Agentów

do rozsprzedaży bezkonkurencyjnych **artykułów pamiątkowych** artystycznie wykonanych z aluminjum, poszukujemy za małą kaucją. 3778 **Grimm Sukc. i Kamienski — Gdynia,** Starowiejska 47.

Gdynia

plac 1.100 m² cudownie położony na willę i willowy dom, czynszowy 8 minut od poczty, sprzedam. Rzadka okazja. W pobliżu wszystko wyprzedane. Oferty „Klasa" Gazeta Morska — Gdynia Skwer Kościuszki. 4051

Zmiana posesji

Posesję handlowa w Polsce zamienię z powodu podeszłego wieku na posesję każdego rodzaju w W. M. Gdańsku. Oferty do „Gazety Gdańskiej" pod nr. 500 Gdańsk, Rynek Kaszubski 21 I ptr. 3988

Wełnę drzewną
dostarcza we wszelkich grubościach
PAROWA FABRYKA SKRZYŃ
Włocławek. 4920

Ogłoszenia: wiersz milim. na stronie 7-łamowej . 0.20 zł
w tekście na pierwszej stronie . . . . 1.00 zł
na drugiej i trzeciej stronie 0.80 zł — w tekście . . . 0.50 zł
Za ogłoszenia sądowe i urzędowe w drobnym składzie 25% drożej.
Drobne za słowo 15 gr. pierwsze słowo podwójnie.
Dla poszukujących pracy i nekrologi 25% zniżki, komunikaty 50 gr.
Za ogłoszenia skomplikowane i z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki
W Gdańsku za wiersz m/m na stronie 7-łamowej . . 15 fen.
" " " " 4-łamowej . . 50 fen.
Drobne za słowo 5 fen. — tytułowe . . . . 10 fen.
Przy sądowem ściąganiu należności rabat upada. Za terminowy druk, przepisane miejsce ogłoszenia administracja nie odpowiada

Redaktor odpowiedzialny: Witold Mężnicki, Toruń, ul. Moniuszki 25. m. 1.
Redaktor odpowiedzialny za sprawy W. M. Gdańska: Wilhelm Grimsmann, Gdańsk, Kassubischer Markt 21, I. p.
Red. odpow. na Bydgoszcz: Wacław Górnicki, Bydgoszcz, ul. Marsz. Focha 12.
Redaktor odpowiedzialny na Gdynię: Józef Dobrostański, Gdynia, Szkolna.
Red. odpow. na Grudziądz: Wacław Gańcza, Grudziądz, ul. Sienkiewicza 9)
Redaktor odpowiedzialny „Dnia Kujawskiego" Stanisław Nikiel Inowrocław, ul. Solankowa 4.
Redaktor odpowiedz. za Tczew: Antoni Czerwiński Tczew, Kościuszki 1.

Za ogłoszenia odpowiada administracja.

Czcionkami Pomorskiej Drukarni Rolniczej S. A. w Toruniu.

Abonament miesięczny wynosi:

w ekspedycji miejscowych agencyj . . . . 2.50 zł
z odnoszeniem do domu . . . . 2.80 zł
przez pocztę z odnoszeniem . . . . 2.89 zł
pod opaską . . . . 4.50 zł
w Gdańsku przez pocztę . . 2,32 gd przez gońca. . . . . . 2.00 gd
z odbieraniem w administracji wprost gd 1.75, zagranicą . . . 4.—gd

W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą (np. przeszkody w zakładzie, strajki). Administracja nie odpowiada za niedostarczenie pisma.